

1915

390

A. G. SHLJAPNIKOVILLE

3/I 1915.

Hyvä ystävä! Olen saanut kaksi kirjettänne, joissa tiedotatte lähdistänne.

Todisteet, jotka olette esittänyt olettamustani vastaan (että Kööpenhaminaan voi olla menemättä ja jäädä Tukholmaan) ovat minusta täysin vakuuttavia. Huomaan, etten ole tosiaankaan ottanut huomioon varsin tärkeää seikkaa. Olen valmis pyytämään kaikin tavoin anteeksi, jos olette loukkaantunut, ja pyydän ettette pahastuisi kovin.

Maaseutu* on nykyään tosiaankin vielä paljon vaarallisempi (*ja toiminnan kannalta sopimattomampi*) kuin kaupunki.

Tilanne on muuten yleensä sellainen, että taistelu tsarismia vastaan vaatii nykyään erityistä varovaisuutta varsinkin reservien säilyttämisen kannalta. Uudet yhtaikaiset voimien menetykset (*suunnattomien* menetystemme jälkeen) merkitsisivät voimiemme lopullista ehtymistä siihen hetkeen mennessä, jolloin on toimittava päättäväisemmin tsarismia vastaan. Sen vuoksi pyydän mitä hartaimmin Teitä noudattamaan salaisuutta kahta, kolmea kertaa tiukemmin ja 1) *joko* korkeintaan kutsumaan jonkun Ruotsiin 2) *tai* rajoittumaan hyvin lyhytaikaiseen käyntiin. Pyytäisin kaikin mokomin rajoittumaan ensimmäiseen ja jättämään toisen tekemättä (mikäli siihen on pieninkin mahdollisuus).

Skandinaavien konferenssiin (16/I) *on paras olla menemättä*: olen vastikään pohtinut sitä jälleen Grigorin kanssa. Sveitsiläiset eivät menneet. Kysymyksessä on siis ilmeisesti saksalaisten ja Troelstran + Brantingin vehkeily. He sotkevat kaikin voimin *eivät kukaan Teidän pi-*

* Tarkoitetaan Ruotsia. *Toim.*

t ä ä r u o t s a l a i s t a p u h e t t a n n e. Olkaa mieluummin yleensä menemättä, jollei ole **ehdottomia** takeita siitä, että saatte pitää *sellaisen* puheen. Meidän on sitä vastoin lähetettävä (Litvinovin välityksellä) α) manifestimme täydellinen käännös, β) VSDTRYhmän vangitsemista koskeva hallituksen tiedonanto käännettynä — ja kaikki tämä lähetettäköön ei rapport'ina eikä **selostuksena** (ettei kävisi niin, että me *hyväksymme* konferenssin), vaan *i l m o i t u k s e n a*.

Puristan lujasti kättänne ja toivotan kaikkea, kaikkea parasta. *Varovammin* ja sans rancune, n'est-ce pas?*

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu tammikuun 3 p:nä 1915
Lähetetty Bernistä Kööpenhaminaan*

*Julkaistu ensi kerran 1924
II Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

391

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri!

Lähetän oikaisuvedokset.

Asian jouduttamiseksi julkaiskaa n:o** ilman, että lähettätte uudelleen tänne: kirjoitusten järjestyshän tuli jo anetuksi? Eikö niin? Jollei, niin kirjoittakaa heti.

Selviääkö Kuzma joka viikko ilmestyvästä pää-äänenkannattajasta?

Milloin on lähetettävä aineistoa seuraavaa n:oa varten ja paljonko on sitä varten ladottu?

P. S. Onko Genèvessä toimisto, josta voi saada tietoja Saksassa olevista venäläisistä sotavangeista?

Salut! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1915 tammikuun 3 ja 9
päivän välisenä aikana
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — sovitaan pois, eikö niin? *Toim.*

** Kysymyksessä on »Sotsial-Demokrat» lehden 36. n:o. *Toim.*

392

D. B. RJAZANOVILLE

Hyvä toveri! Saimme eilisiltana artikkelinne. Emme ole vielä ehtineet lukea emmekä käsitellä.

Aikaa nyrkkipostin lähtöön on kovin vähän. Olkaa hyvä ja suokaa sen vuoksi anteeksi, että kirjoitan tavattoman lyhyesti. Uutisia ei ole tullut Venäjältä. Asiantilan huomaatte 35. ja 36. n:osta*.

»Sovremennyi Miriä» meillä ei ole.

»Nasha Zarjaa» on vain yksi kappale Bernissä, joten emme voi valitettavasti lähettää.

»Golosista»³⁶⁴ ei näy Teilläkään olevan kylliksi tietoja: lukekaa koko »Golos».

Emme voi lähettää vuosikertaa. Koetamme saada pariisilaiset tekemään sen, joskaan se ei ole helppoa.

Parvusta emme ole nähneet!

Parhaat terveiset minulta, Nadezhda Konstantinovnalta ja kaikilta berniläisiltä.

N. Lenin

P. S. Oheinen kirje on vaimollenne.³⁶⁵

*Kirjoitettu tammikuun 9 p:nä 1915
Lähetetty Bernistä Wieniin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

393

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri!

Lähetän oikaisuvedokset.

Hirveää viivästymistä!

Miettikää, mitä pitäisi tehdä. Kuzma taisi latoa bundilaisille.

Mitä olisi tehtävä, jotta voitaisiin julkaista joka viikko?

Oletteko saanut *kaiken* aineiston 36. ja 37. n:oa varten?

* Kysymyksessä on »Sotsial-Demokrat» lehti. *Tolst*

Pyysin suunnittelemaan *likipitäen* sijoituksen. Jollei se käy päinsä Teille, niin teemme sen täällä, mutta siinä tapauksessa lähettäkää luettelo *k a i k i s t a* artikkeleista ja kirjoituksista.

Salut fraternell* Teidän *Lenin*

»Golosin» lakkauttamisesta lähettämme 4—5 rivin pituisen kirjoituksen. Ilmoittakaa kirjeessä tarkka *m ä ä r ä a i k a*.

Kirjoitettu 1915 tammikuun

17 päivän jälkeen

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

394

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri!

Lähetän vielä artikkelin 38. n:oa varten.

Toivottavasti riittänee nyt kumpaankin (37. ja 38.) n:oon. Tiedustin Teiltä jo ajat sitten, riittääkö aineistoa kumpaankin numeroon. Te olette olleet kuitenkin vaiti.

Mutta Kuzma on mahdo-ton!!!

Salut! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu 1915, ennen helmikuun

1 päivää

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

395

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri! Sain juuri 37. n:on (lähettäkää minulle, olkaa hyvä, 2—3 kappaletta kirjapainosta *heti* lehden ilmestyttyä, sillä toimituksen kannalta on tärkeää saada aikaisemmin).

Miksi ei oikaistu 36. n:on päivämäärää?⁸⁶⁶

Pyydän kovin kirjoittamaan heti,

* — Veljellinen tervehdys! *Toim.*

- 1) miten edistyy 38. n:on latominen?
- 2) milloin lopetetaan?
- 3) » voi ilmestyä?
- 4) » on lähetettävä 39. n:oa varten
- 5) mahtuuko aineisto n:oon vai ei?

Asianlaita on siten, että 37. n:on tavattoman myöhästymisen vuoksi on paljon lisättävää.

Lähetäkää *luettelo siellä olevista kirjoituksista*.

Oletteko puhunut latojan kanssa? Onko selvinnyt *täysin*, voidaanko julkaista joka viikko?

Odotan kärsimättömänä vastausta.

Parhaat terveiseni! Teidän *Lenin*

P. S. Oheistan ladottavaksi kirjoituksen »Vielä sosialishovinismista».

Kirjoitettu helmikuun 3 pnä 1915

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929

XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

396

J. S. HANECKILLE

Werter Genossel*

Kirjoitin juuri Skaretille (Haidukiewichista). Mutta kun Te ette antanut minulle Haidukiewichin osoitetta, niin kirjoitin Skaretille, että Haidukiewich *käyväisee hänen luonaan* vedoten postikorttiini. Kirjoittakaa siis heti Haidukiewichille.

Sairastin influenssaa enkä ole vieläkään täysin terve; siitä syystä en vastannut itse, toivottavasti suotte anteeksi.

Lontoon konferenssi muodostui odotusten mukaisesti äärimmäisen iljettäväksi.³⁶⁷ Sitä ei tietenkään voitu estää. Beste Grüsse an Ihre Familie und an alle Freunde in Zürich.

Ihr *Lenin***

Kirjoitettu helmikuun 17 pnä 1915

Lähetetty Bernistä Zürichin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Arvoisa toveri! *Toim.*

** — Parhaat terveiseni perheellenne ja kaikille Zürichissä oleville ystäville. Teidän *Lenin*. *Toim.*

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri!

Olemme hirveän huolestuneita sen johdosta, kun Teiltä ei ole tullut kirjeitä eikä oikaisuvedoksia. Jokohan latoja on taas »juomapäällä»? vai onko hän ottanut taas muita töitä?? Nykyään on hiton tärkeää julkaista *viivytyksittä* (sillä Lontoon konferenssista on äärimmäisen olennaista ja kiireellistä aineistoa*). Vastatkaa herran nimessä pikemmin. Tämä ensiksi. 2) Jouduttakaa kaikin voimin n:on julkaisemista. Oikaisuvedokset nopeammin. 3) Kootkaa ryhmänne ja ryhtykää yhdessä kaikkiin toimenpiteisiin, että pää-äänenkannattaja alkaisi *kerta kaikkiaan* ilmestyä säännöllisesti. Nämä myöhästymiset ovat tosiaankin mahdottomia: vievät kaikki työhalut!!

Salutations!***

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu helmikuun 20 pnä 1915
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi herran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri! Lähetän oikaisuvedokset ja uutta aineistoa. Lontoon konferenssia koskeva aineisto on pantava ehdottomasti tähän n:oon.

Tehkää herran nimessä *kaikkenne* julkaisemisen jouduttamiseksi. (*Jollei voida* julkaista ennen neuvottelukokoustamme³⁶⁸), niin tuokaa *v ä l l t ä m ä t t ö m ä s t i* mukananne *o i k a i s u v e d o k s e t* (varsinkin isänmaan puolustus- ta käsittelevät artikkelit).

* Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

** — Terveisiä! *Toim.*

NB: Martovia koskevan kirjoituksen *lykkäämme tuonnemmaksi.**
Älkää unohtako!! t.s. älkää julkaisko.

Au revoir!**

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu helmikuun 24 pnä 1915
Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

399

G. J. ZINOVJEVILLE

Minun mielestäni § 3 ei kelpaa.³⁶⁹ Sen *asemesta* on mielestäni kerrottava helppotajuisesti, *millä* tavalla tulee auttaa pää-äänenkannattajaa kirjoituksilla (on korostettava, että ei avusteta kirjoituksilla) ja varustautua julkaisemaan *entistä useammin*.

Baugylaisiin*** nähden on pidettävä kädet vapaina ja jätettävä pieni mahdollisuus sopia heidän kanssaan. Sellaisessa muodossa siitä ei ole vahinkoa ja se on kokonaan meidän vallassamme.

»*Julkaista useammin* (jopa joka päivä)» — eiköhän tämä riittäne?

Sanomme *sekä* niin *että* näin: julkaistaan joka päivä tai jopa rinnakkaisesti.

»Rinnakkaisuus» on ehdottomasti vahingoksi: siten auttaisimme heitä *kaappamaan* sisaren.

Kirjoitettu 1916 helmikuun 27 ja
maaliskuun 4 päivän välisenä aikana
Bernissä

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Artikkelin »Vielä Martovista» julkaistiin toukokuun 1 pnä 1915 »Sotsial-Demokrat» lehden 41. n:ossa. *Toim.*

** — Näkemiini! *Toim.*

*** Baugylaiset — N. I. Buharin, J. F. Rozmirovitsh, N. V. Krylenko. Ryhmä sai nimensä asumispaikkansa mukaan — Baugyn kauppala (Sveitsi). *Toim.*

400

S. N. RAVITSHILLE*

Hyvä toveri! Lähetän päätöslauselmat lyhyine alkusanoinen.** Jouduttakaa herran nimessä *niiden latomista!*

Onko Lontoon konferenssissa esitetty julkilausuma ladottu?

Lähetäkää pikemmin oikaisuvedokset.

Lähipäivinä lähetämme VSDTRyhmän oikeusjuttua käsittelevän artikkelin***. He käyttäytyivät *huonosti*. Se on tunnustettava suoraan.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu maaliskuun 9 pnä 1915
Lähetetty Bernistä Genèveen.

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

401

D. WIJNKOOPILLE

Bern, maaliskuun 12 pnä 1915

Arvoisa toveri!

Oheinen kirje on toveri Inessalta, jonka tehtäväksi olemme antaneet toimia vasemmistolaisten naissosialistien yhdistämiseksi.³⁷⁰ Pyydän hartaasti Teitä löytämään jonkun Teidän kannallanne olevan hollantilaisen naistoverin, joka voitaisiin lähettää puolueenne edustajana naissosialistien konferenssiin (ellette henkilökohtaisesti, niin edes kirjeitse).

Parhaat onnitteluni Gorterin kirjasen johdosta, joka lyö niin mainiosti opportunisteja ja Kautskya.³⁷¹

Jään suureen kiitollisuudenvelkaan, jos vastaatte mahdollisimman pikaisesti.

Veljellinen tervehdykseni! *N. Lenin (VI. Uljanov)*

* Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

** Kysymyksessä ovat VSDTP:n ulkomaisten jaostojen konferenssin päätöslauselmat (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 145—151). *Toim.*

*** Tarkoitetaan Leninin artikkelia »Mitä todisti VSDT:n Duumaryhmän oikeusjuttu» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 159—165). *Toim.*

Wl. Uljanow. Distelweg. 11. Berne (Suisse).

Lähetetty Amsterdamiin

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdien 4. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta*

402

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetän *heti* oikaisuvedokset. Pyydän tekemään korjaukset.

Ette tee tosiaankaan hyvin, kun kieltäydytte ottamasta rahaa kirjeenvaihtokuluihin. Se on ensiksikin jo suoraan epätoverillista *selvän* sopimuksen rikkomista: Tehän suostuitte lähettämään tariffin!

Toiseksi, mihin Te minua nyt pakotatte?

Siihenkö, etten enää lähettäisi Teille?

Ajatelkaa asiaa, kun ette ole kiukustunut ettekä hermostunut. Olen varma, että huomaatte olevanne väärässä. Ei saa sillä tavalla!

Parhaat terveiseni!

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1915,
ennen maaliskuun 23 päivää
Lähetetty Bernistä Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

403

D. WIJNKOOPILLE

Arvoisa toveri Wijnkoop!

Lähetän oheisena toveri Inessan kirjeen. Tervehdin palavasti Teitä ja kaikkia marxilaisia puoluetovereita ja pyydän Teitä antamaan toveri Gorterille mukaan liittämäni kirjeen*.

Parhaat terveiseni. Teidän *N. Lenin*

* Ks. seuraavaa kirjettä. *Toim.*

Wl. Uljanow. Waldheimstrasse 66. Bern.

*Kirjoitettu toukokuun 5 pnä 1915
Lähetetty Zwolleen (Alankomaat)*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 4. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

404

H. GORTERILLE

Toveri H. Gorterille

Arvoisa toveri Gorter!

Toveri Radek on näyttänyt minulle kirjeenne.

Olisi ehdottomasti varsin hyvä, jos onnistuttaisiin perustamaan kansainvälinen s.d. aikakauslehti, jonka toimittajana olisi Pannekoek. Meidän tulee vastustaa »Neue Zeitin» iljettävää tapaa puolustaa sofismeilla pahimmanlaatuista oportunismia.

Kysymys on vain siitä: onko meillä riittävästi varoja ja kirjallisia voimia voidaksemme perustaa heti aikakauslehden?

Ellei ole, niin meidän tulee ehdottomasti, sodan loppumista odottelematta julkaista saksankielinen lentokirjanen (tai pari kirjasta). Kirjaseen tulee ottaa sellaisten venäläisten, hollantilaisten, saksalaisten (Radek), ranskalaisten (ehkä Merrheim), englantilaisten (ehkä Rothstein) tovereiden artikkeleja, jotka katsovat välttämättömäksi taistella mitä armottomimmin opportunistipettureita (siinä luvussa myös Kautskya) vastaan.

Tätä hanketta *ei* pitäisi nähdäkseni *missään tapauksessa* viivyttää. *Jo nyt*, vielä sodan aikana on sanottava koko toisuus, ei tietenkään Saksassa, vaan Sveitsissä, jotta voitaisiin puhua vallankumouksellisesta taistelusta vapaasti, ilman sensuuria.

Ei ole syytä odotella, jollei heti voida löytää ranskalaista tai englantilaista avustajaa; parempi on, että julkaisemme ensimmäisen kirjaseen itse (t.s. ilman ranskalaisia ja englantilaisia). Me voimme tyytyä esittämään käännöksenä Merrheimin mielipiteen (nimittäin, että »vapaussodasta» puhuminen on *pettämistä*).

Radek sanoi kirjaseenne ilmestyneen *englanninkielisenä*. Se on minusta hyvin ilahduttavaa: saatan nyt lukea ja ymmär-

tää kaiken. Hollannin kielestä ymmärrän noin 30—40%. Onnittelien Teitä opportunistia ja Kautskyä vastaan tekemienne erinomaisten rynnäköiden johdosta. Trotskin päävirhe on siinä, ettei hän hyökkää tuota joukkiota vastaan.

Sydämellisin terveisin. Teidän *N. Lenin*

Osoitteeni: Wl. Uljanow, Waldheimstrasse 66. Bern.
Kirjoittakaa minulle postikortti, *milloin* Te tulette.

*Kirjoitettu toukokuun 5 p:nä 1915
Lähetetty Zwolleen (Alankomaat)*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 4. n:o:ssa*

*Julkaistaan
D. Wijnkoopin kirjoittaman
käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

405

I. F. ARMANDILLE

Dear friend!*

Kirjoitin Teille kahdesti, mutta on myönnettävä, että täällä on niukalti uutisia. Venäjältä saadut sanomat eivät ole hullumpia, mutta toivottavasti luette ne pian kaikki itse, kun tulette. Miksi ette kirjoita sanaakaan siitä, kuinka pitkän hoitoajan hammaslääkärinte on määrännyt? vaikkapa likipitäen? On matkustettava joko postihevosilla (Flühliin — 2 kertaa päivässä, klo 9 aamulla ja klo 4 iltapäivällä Schüpffheimistä, mutta meille saakka, *Sörenbergiin*, vain kerran päivässä, klo 9 aamulla Schüpffheimistä). Ehtiäksenne aamupostiin (t.s. postivaunuihin) pitäisi *nähtävästi* lähteä Bernistä klo puoli 6 aamulla ja odottaa 1½ tuntia Schüpffheimissä. Jos lähdette Bernistä klo 2.05, kuten me, niin postivaunut kulkevat vain Flühliin asti, sitten on otettava kyytihevosek (sitä varten on *soitettava puhelimitse* Schüpffheimistä — siellä on ravintola aseman vastapäätä. Ravintoloitsija soittaa 10 pfennigistä meille tänne, *Hotel Marienthal* in Sörenberg, ja ilmoittaa, että ollaan tulossa *minun luokseni* ja että on lähetettävä hevonen: silloin täältä ehditään parhiksi Flühliin ja Teidät kyyditään Flühlistä tänne).

* — Hyvä ystäväl *Toim.*

Maksu postivaunuissa 1 frs 20 Flühliin asti+2 frs Flühlistä Sörenbergiin.

Täkäläinen hevoskyyti Flühlistä Sörenbergiin maksaa 4 frs hengestä (6 frs 2:sta).

Kirjeenne on käynyt jostain syystä Luzernissa! En käsitä, miksi. Johtuisiko ehkä siitä, että kirjoititte samalle riville Sörenberg? Olisiko lisättävä *via Schüpflheim?*

Puristan kättänne.

Pikaisiin näkemiin. Teidän *Lenin*

P. S. Kirjoitin Grigorille eilen Grimmin kutsumisesta »*Kommunistiin*». Luin tänään Trotskin vastauksen (»*Kommunistille*») »*Nashe Slovoista*». ³⁷² On oltava *äärimmäisen varovainen* Grimmia kutsuttaessa, jottei saataisi kieltävää vastausta. Sanokaa se Grigorille.

Vielä pyyntö: kun tapaatte Kasparovin, pyytäkää häntä ottamaan selville, mitä *virallista* osoitetta käyttää se toimisto (onko se Genèvessä? vai Bernissä?), joka ottaa toimittakseen Saksassa oleville venäläisille sotavangeille *rahaa* (sekä rahaa että kirjeitä, mutta etenkin rahaa). Erittäin tärkeää on saada juuri virallinen osoite, jotta voisin kirjoittaa sinne ja olla varma, etteivät rahat joudu hukkaan.

Vielä tehtävä (voi voi! asioittemme ja tehtävien paljous vallan musertaa Teidät, vai kuinka?): ostakaa kiteistä sitruunahappoa (Zitronensäure). Huono juttu, kun joutuu matkustamaan maalle muita *myöhemmin!*

Neufchâtelista *ei ole tullut vielä kään vastausta*. ³⁷³

Ihme ja kummal! Au revoir.*

Teidän *Lenin*

Kysäiskää tilaisuuden sattuessa ennen lähtöänne Radekilta, olisiko hän ehkä halukas tulemaan. Jos on, niin *lähetämme* hänelle *kutsun*.

Tuokaa mukananne 15—20 kappaletta »*Kommunistin*» »*Tiedonantoa*» ³⁷⁴.

Kirjoitettu 1915 kesäkuun 4 päivän
jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Berniin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Näkemlin. *Toim.*

406

G. J. ZINOVJEVILLE

Hyvä ystävä!

Lähetän »*Neue Zeitung*».

Luin »*Izvestijan*». Mainiota! Varsinkin mitä on sanottu »*Nashe Slovo*sta». ³⁷⁵ Pää-äänenkannattaja on nyt välttämätön.

Kirjoittakaa, miten aiotaan jaotella aiheet. Haluaisin ottaa »*tappion*» ja Potresovin+OK:n+Tshheidzen liiton vs* »*Nashe Slovo*on».

»*Egoismiin*» nähden... liioittelette. Te lähetitte minulle *osan siitä, mitä Teillä oli*. Minulla taas ei ollut mitään!! Olen lähettänyt Teille kaikki uudet nimikkeet, mutta Te ette ole *tähän saakka* lähettänyt minulle *yhtäkään*.

Olen saanut »*Nashe Delon*» ³⁷⁶ 2. n:on. Lähetän, kun olen lukenut ja käyttänyt hyväkseni.

Miten on Radekin artikkelin laita? Eikö hän vain petkuta? Aleksandrin kanssa käymme neuvotteluja. Entä Te?

Kirsikoista olisivat tavattoman kiitollisia kaikki (eivätkä yksinomaan naiset). Miksi olette vaiti tänne tulosta ja Rothorniin menosta?

Kaikenlainen saluti!

N. Lenin

Kirjoitettu 1915 kesäkuun 24 päivän
jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

407

G. J. ZINOVJEVILLE

Hyvä ystävä! Olen saanut ja lukenut artikkelin ja lähettän sen Buharinille.

Trotskia koskevasta kirjoituksesta on nyt tietenkin poistettava kohta, jossa puhutaan »*Kommunistin*» sisällä ta-

* — suhteesta. *Toim.*

pahtuneesta äänten jakautumisesta. Mutta onko poistettava kaikki, mitä puhutaan Tshheidzen ryhmästä? sehän on poliittisen tilanteen *k e s k i ö* ja tulee olemaan melko kauan!

Kirsikoista *kaikki* ovat erittäin kiitollisia!

Minulla ei ole ranskalaisia eikä muunlaisiakaan kirja-uutuuksia, joten tässä asiassa ette livistä vaikka kuinka yrittäisitte.

»Nimi»: *La Chesnais*: »Le groupe socialiste du Reichstag et la déclaration de guerre» (Paris. 1915 »L'Humanité», 1 fr. 50)*. *Pyydän Grishaa lähettämään.*

Lähetän Radekin kirjeen: kirjoitan hänelle, että *Grimmin on kirjoitettava KK:lle.*** Meidän ei pidä tuppautua. Kautskyn ja Kumpp. käänne on p.... käänne, minkä tarkoituksena on saada vasemmistolaisin fraasein työläiset *luopumaan* vallankumouksesta. Se on selvä.

Lähetin J. F:lle sähkösanoman, jossa kutsuin tänne, ja kirjeen. Virkoja ei pidä antaa, mutta täytyy tietenkään hie-roa sovintoa ja me olemme »hieroneet sovintoa» jo kauan. Parasta olisi, jos Te ajaisitte tänne polkupyörällä. Se on *t ä y s i n* mahdollista Schüpffeihin kautta (lasku 20 min. Flühliin saakka!). Lähettäkää oma (tai naapurinne) puhelinnumero: soittaisin siinä tapauksessa Teille, milloin J. F. saapuu tänne. Puhelinnumeromme *1 1 1* (Hotel Marienthal).

Sopivinta on soittaa klo 8¹/₂ aamulla. Jos *ette* lähetä puhelinnumeroanne, niin sähkötän Teille (Kommt*** sinä ja sinä päivänä): se tarkoittaa: tulkaa tapaamaan J. F:ää.

Terveisiä kaikille!

Teidän N. L.

*Kirjottettu 1915, ennen heinäkuun
5 päivää
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteinin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* »Valtiopäivien sosialistiryhmä ja sodan julistus» (Pariisi 1915, »L'Humanité», 1 fr 50). *Toim.*

** Teokset, 36. osa, ss. 307—309. *Toim.*

*** — Tulkaa. *Toim.*

G. J. ZINOVJEVILLE

Hyvä ystäväl! Ihmettelen kovin sitä, että jätite — jostakin käsittämättömästä syystä — pois tapaamistilaisuudestalt!

Sovinnonteko oli tarpeetonta, sillä vieraat olivat äärimmäisen sopuisia (vain Kamenevin on muuan vieras halukas erottamaan puolueesta). Sovittiin mainiosti (ilman virkoja).³⁷⁷

Radekin käännöksen, joka ei ole aivan hyvä (I osa on ikävä) (mutta silti *tarpeellinen* edustavuuden vuoksi), lähetin N. I:lle.³⁷⁸

Jotten unohtaisi! Vieraat saivat minut vakuuttumaan, *ettei painetussa sanassa kannata* puhua erimielisyyksistä, joita meillä on ollut »Kommunistin» toimituksessa (että minä ja Te äänestimme Trotskia vastaan). He ovat oikeassa. *Pyyhkiäkää yli!!*

Mutta Tshheidzen ryhmää³⁷⁹ *vastaan* on aloitettava *sotaretki*. Ja sen vuoksi (äänestystä koskevan kohdan tultua poistetuksi) herätän *jälleen* kysymyksen pikku artikkelistani »Opettava kokemus» (vieraiden kanssa käymäni keskustelu todisti jälleen, että *asian ydin* on nyt Tshheidzen ryhmässä).

N. B. Kukaan meistä ei ole vastannut Masloville! Eikö Radek kirjoittaisi edes arvostelua?³⁸⁰

Parhaat terveiset!

Teidän Lenin

Radek on jostakin syystä vaitii! Odotan vielä.

Oletteko saanut »Nashe Delon» ja »Izvestijan» 2. n:on?

Eikö käännetä Gorterin kirjasesta lukua, jossa puhutaan Kautskysta ja Kumpp.? Sietää tehdä niin!

Lähetän Abramian artikkelin³⁸¹. *Puollan sitä*. Tarvitaan ehdottomasti *tosiasioita* eikä vain »taktiikkaa». Hänellä on *hyödyllinen kokoelma tosiasiota*. Olen paikka paikoin korjailnut. Suosittelen salaisuussyistä (kirjoittajan turvallisuus) käyttämään nimimerkkiä A. B.

P. S.

Tänne tulonne varalta lisään: Schüpffheim — 720 metriä, Flühli — 8 km:n päässä siitä — 893 m ja Sörenberg 10 km:n päässä Flühlistä — 1 165 m. Tie on *ajokunnossa*. Voi *pyörällä* ylös $\frac{1}{3}$ matkasta Flühlistä Sörenbergiin. (Alamäkeä Flühliin asti=20 minuuttia pyörällä.)

P. S. Missä pisteessä ovat Teidän ja Jurin neuvottelut kuljetukseen tarvittavista varoista? Aleksandr varustautuu. Kirjoittakaa, *paljonko* ja *koska* voidaan saada.

P. S. Miten on Karpinskin avustajana olon laita? Hän taitaa *olla loukkaantunut*.

Edellä oleva on kirjoitettu eilen.

En ehtinyt lähettää eilen. Olen saanut »Vorwärtsin»+ Adlerin. *Suuri kiitos!*

N. I. pyytää Abramian artikkelia.

Lähetän N. I:n artikkelin ja arvostelun (huomautuksineeni).³⁸²

Arvostelua suosittelen *kirjoitusten* joukkoon. Puollan tietenkin *N. I:tä*, en Abramia, jos pitää valita.

Lähetän Radekin kirjeen. Minun mielestäni on ehdottomasti tartuttava molemmin käsin kirjasta koskevaan suunnitelmaan.³⁸³ *Kirjoitan Radekille*.

Ehdotan julkaistavaksi kirjasen »Venäjän sosialidemokratien suhtautuminen sotaan»: 1) Manifesti; 2) Päätöslauselma; 3) Erikoinen artikkeli tunnuksista etc; 4) Samoin VSDTP:n hajaannuksen historiasta ja *VSDTRyhmästä* ((pää-äänenkannattajan artikkelit eivät sovi *lainkaan*)). Sopikaamme asiasta pikemmin kirjeitse ja *jakaaamme teemat*.

Antaisikohan *Juri* rahaa tätä kirjasta varten? *Hyvin tärkeää*.

Terveisiä kaikille! Teidän *Lenin*

Onko Teillä »Voprosy Strahovanijan» 3. ja 4. n:o? Lähetämme, jollei ole.

Kirjoitettu 1915 heinäkuun 5 päivän

jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

409

G. J. ZINOVJEVILLE

Grigorille

Kehotan erityisesti muuttamaan *erityisen* huomattavasti artikkelinne (Lemberg) loppua etc. (*ei ole hyvä viehättyä siinä* päätöksellisyyteen — *sävy muodostuu vääräksi*).

Lisätkää vastaus 2. n:olle (»Izvestijan») seuraavista kysymyksistä: ranskalaisten sosialishovinistien »OK:n» ja saksalaisten sosialishovinistien sovinto (erityisesti) bundileinen shovinismi (veijari Ionov) kaukasialaisten veijarien (»yhtenäisyys» Annin kanssa!) (Huomautus tai P.S.)

Nadja ihmettelee kovin, kun ette palauta hänelle kirjettä, joka on tarpeellinen (pää-äänenkannattajaa varten), ettekä *vastaa*!??!

Aion vaatia »Kommunistin» toimituksessa äänestettäväksi Trotskille osoitetun vastauksen, joka koskee *Tshheidzen ryhmää*.* Äänestäkööt nurin!
(Silloin »Sotsial-Demokratiin»)

Vielä matkasta: Schüpheimistä Luzerniin *nii n i k ä ä n* alamäkeä — voi varmaankin lasketella pyörällä *jalkavaivoitta!*

Lähetän kolme juttua pää-äänenkannattajaa varten. Kuka tulee pitämään yhteyttä kirjapainoon? Kirjoittakaa.

Kirjoitettu 1915, ennen heinäkuun
11 päivää

Lähetetty Sörenbergistä
Hertenstelnin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

* Kysymyksessä on V. I. Leninin artikkeli »Onko Organisaatiokomitealla ja Tshheidzen ryhmällä omaa linjaa?» (ks. Teokset, 22. osa, ss. 123—128). Toim.

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän muistikirjan: Inessa pyytää *palauttamaan*, kun olette kopioinut.*

Lähetän Wijnkoopin kirjeen. *Palauttakaa heti* (näyttäkää Jurille, jos on hyödyksi). Takerrun molemmin käsin *tähän* vasemmistolaisen Internationaalien »piskuiseen kantajoukkoon». On pyrittävä *kaikin voimin* lähentymään heitä. Kiirehdin Radekia kääntämään Bernin päätlauseimat**.

Lähetän kirjasein *konseptin* alun sopiaksemme siitä, miten jatkamme työtä ja saamme »*eheän*» kahden tekijän jutun (näyttäkää Jurille, *jos on hyödyksi*: ehkä antavat rahaa *sellaista* juttua varten? Elleivät anna, konseptia ei kannata näyttää).***

Lähetäkää huomautukseen *eri* paperilla.

Palauttakaa heti.

Arvelen, että muokattuna saadaan ehkä populääri ja tärkeä (sekä Venäjän että Euroopan kannalta) todiste- ja aineistokokoelma.

Terveisiä. *Lenin*

Ottakoon *Zina* vielä jäljennöksiä Vorkonferenzia koskevasta selostuksesta³⁸⁴. Pitäähän näet jakaa!!

*Kirjoitettu 1915 heinäkuun
11 ja 30 päivän välisenä aikana
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

G. J. ZINOVJEVILLE

Meillä vierailee Ljudmila (matkustaa Venäjälle). Utinen Pariisista: Trotski ja Kumpp. aikovat heti vasemmistolaisten kansainvälisen konferenssin jälkeen järjestää venäläisten (t.s. nähtävästi OK:n+KK:n+»Nashe Slovon») konferens-

* Ei ole saatu selville, mistä on kysymys. *Toim.*

** Ks. Teokset, 21. osa, ss. 145—151. *Toim.*

*** Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 289—333 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 281—318). *Toim.*

sin. Ensin hyväksytään vasemmistolaisen konferenssissa yleinen vasemmistolainen päätöslauselma, sitten (kun on täten todistettu vasemmistolaisiksi »Nashe Slovo» ja OK, joka »uultavasti äänestää *k a i k k e a* — Mädchen für alle*) kehoitetaan meitä (»kaikkien nähden») osallistumaan yhdessä heidän kanssaan venäläisten yleiseen konferenssiin ja kieltäytymistämme meitä vastaan...

Juoni ei ole hullumpi! Kopioikaa *h e t i* itseänne varten Radekin luonnos³⁸⁵ (palauttakaa luonnos heti minulle!) ja harkitkaamme tarkoin taktiikkamme.

Esitämmekö heti *korjausehdotuksemme* Radekille? (+ *p ä ä t t ä v ä i n e n* taistelu opportunisteja vastaan; + kansalaisota; + ero opportunisteista). Vai esitämmekö oman ehdotuksemme ja äänestämme sen tultua hylätyksi Radekin ehdotusta? Tai sekä niin että näin?

»Nashe Slovon» osallisuutta vastaan on esitettävä kirjallinen vastalause (kaksi motiivia: 1) osallistua saavat puolueet — he *eivät ole* puolue — tai »puolueen osat». Sanokoot, että he ovat osa OK:sta. 2) kaksinainen edustus: Martov kuuluu sekä OK:hon että »Nashe Slovoon»).

Ehdottomasti näin.**

On muodostettava KK:n valtuuskunta. *K a i k k i* kielet ovat tarpeen: Inessa hoitaa ranskan ja englannin kielen. Kuka saksan kielen? Olisiko ehkä otettava Haritonov Zürichistä, jos Kinckel on matkustanut? (Ljudmila taitaisi olla halukas matkustamaan, mutta...). Kustannukset? Missä konferenssi pidetään? Kestääkö kauan? Harkitkaamme etukäteen.

On koottava huolellisesti kaikki Tshheidzeä ja Kumpp. koskevat asiakirjat (heitä vastaan). Jos vasemmistolaiset (Radek+Thalheimer+Wynkoop+??) *pyytävät* kokoontumaan epävirallisesti ja »keskustelemaan» »Nashe Slovon» kanssa — ei taida olla aina sopivaa kieltäytyä? (niin ikään yleensä kaikki ja kaikenlaiset asiakirjat. Sovitaan kirjeitse etukäteen).

Olisiko ehkä ryhdyttävä valmistelemaan omaa manifestiluonnosta, joka olisi yhtä seikkaperäinen kuin Radekin, mutta jossa julistettaisiin sota opportunistille? Vai olisiko otettava pohjaksi Radekin luonnos?

* — joka miehen tyttö. *Toim.*

** Vai olisiko mentävä kolmihenkisen UJK:n valtuuskunnan kanssa (KK:n 3:n Iisäksi) ja vaadittava *helle* äänivaltaa. Missä suhteessa he ovat huonompia kuin »Nashe Slovon» ryhmä? Naisjärjestö niin ikään.

Olen kirjoittanut Kollontaille* ja Blagoeville. Kirjoitan Wijnkoopille: ellei tee — hitto hänestä, minä täytän velvollisuuteni.

Kirjoittakaa Grimmille, että hän tiedottaisi *Teille sähkeellä*, jos tulee *v i e l ä* Vorkonferenz (mahdollisesti he rustaavat sen, sillä missä, kenen toimesta ja milloin määritellään muutoin kokoonpano ja muu?). Olisiko ehkä kirjoitettava Grimmille myös, että hänen *velvollisuutensa* on ilmoittaa heti (kaiken varalta) norjalaisille ja ruotsalaisille vasemmistolaisille? pitää tehdä se! (Osoite: välittäjänä Fru A. Kollantay. Turisthotel. Holmenkollen. *Kristiania*. Norwegen).

Tervehdys! Teidän *Lenin*

P. S. Konferenssi saattaa ehkä muodostua Kautskyn ja Renaudelin »kõijäämiseksi paikalle» heidän »rauhantekoaan» varten?? No siinä tapauksessa järjestämme skandaalin ja poistumme jätettyämme vastalauseen.

Kaikki minun (»Kommunistiin» tarkoitetut) kirjoitukseni lähettäkää Jurille. Kamenski lähettäkää minulle. N:o 1:sen (96 s.) kehotan julkaisemaan elokuussa 1915.³⁸⁶ N:o 2. (syyskuu 1915) — samoin 96 s. Gorter 2. n:oon. Varinin sain ⁹/₁₀:ltaan puolustetuksi: heitä on uhattava, ja he perääntyvät. Tämä 3. n:oa varten.

*Kirjoitettu 1915 heinäkuun
11 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensielniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Novaja i Noveishaja Istorija»
aikakauslehdessä 2. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan

G. J. ZINOVJEVILLE

Hyvä ystävä!

Oletteko saanut Abramkin artikkelin (takaisin) ja pääänenkannattajaan tarkoitetun artikkelin?

Lähetän vielä kirjoituksia »Kommunistiin». (Kokoa ei olisi mielestäni rajoitettava. *Abramkin on saatava ehdottomasti mahtumaan*. Tarvitaan tosiasioita. Tarvitaan monipuoli-

* Ks. Teokset, 35. osa, ss. 161—162. *Toim.*

suutta. Olkoon 1. n:o mieluummin paksumpi. Tarpeen vaa-
tiessa 5% lisäys ja toisen latojan palkkaaminen.)

Lähetän aineistoa pää-äänenkannattajaa varten.

Laskekaa koko (pää-äänenkannattajahan tulee olemaan nyt
pienempi?) ja tehkää loppuun.

Luulen, että vasemmistolaiden konferenssia ei nyt tule:
Kautsky & K^o kutsuvat koolle *yleisen*.

Radek on *vai*ti.

En hyväksy artikkelinne loppua («Nashe Slovošta»). «*Nashe Slovošta*» «rauhan» kantaa on arvosteltava 100 kertaa jyrkem-
min. Ei ole puolustauduttava («kysymys ei ole siitä», «myön-
nämme»), vaan hyökättävä: nasheslovolaiset esittävät pelki-
kiä fraaseja «rauhasta» *pyrkien sopimaan so-
sialishovinistien kanssa*. Heidän tunnuksen-
sa ydin: rauha on *rauhaa sosialishovinistien
kanssa*. On huomautettava (ja selitettävä laajemmin),
että rauha *ilman ehtoja* on nonsens, fraasi, *pötyä*.
Edelleen on selitettävä laajemmin, että *sivistymättömät jou-
kot* käsittävät rauhan toisin (à la «gaponadi»³⁸⁷), mutta puo-
luen tunnuksena se on petkutusta. *Me kannattamme*
sitä, että osallistutaan Gaponin liittoihin, mutta vastustam-
me «gaponilaisia» tunnuksia. Kehottaisin vaihtamaan vielä
kirjeitse mielipiteitä tästä asiasta.

Teidän *Lenin*

Lähetän Fridolinin kirjeen. Kehotan tekemään hänelle
tarjouksen; tiedottakaa, Tekö kirjoitatte hänelle vai haluat-
teko minun kirjoittavan. ((Palauttakaa *kaikki* Radekin,
Fridolinin etc. kirjeet.))...

Ettepä taitanut ilmoittaa *kaikkien* uutuuksienne «nimiä»?
vai kuinka??

Pitäisi nähdäkseni hankkia Aleksinskin kirja «*La Russie
et la guerre*»*.

Mikä on Teidän mielipiteenne?

Mielestäni on parempi, jos «*Kommunistin*» «bibliografia ja
huomautukset» ovat *ilman* allekirjoituksia (monipuoli-
suuden vuoksi ja ettei olisi aina samoja nimiä).

Äänestäkää tästä ehdotuksesta. Juri pankoon nimensä

* — «Venäjä ja sota». *Toim.*

(»Pjotr Kijevski»), jos haluaa: ehdotan sijoittamaan hänen kirjoituksensa³⁸⁸ samaan osastoon.

*Kirjoitettu 1915 heinäkuun
11 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

413

D. WIJNKOOPILLE

Sörenberg 15/VII 1915.

Arvoisa toveril

Lähetän Teille edustajamme тов. Zinovjev'in selostuksen, joka koskee Bernin alustavaa konferenssia. Tutustuttakaa, olkaa hyvä, siihen toverit Pannekoek ja Gorter ja tiedottakaa mahdollisimman pian oma mielipiteenne sekä puolueenne mielipide (tai päätös).

Tämä alustava konferenssi on mielestäni varsin tärkeä ja hyödyllinen vain siinä mielessä, että se on paljastanut *lopullisesti* eräiden Saksan »vasemmistolaisten» (ja m.m. rva Clara Zetkinin) »kummallisen» (lievästi sanoen) osuuden. Kysyin muutamia kuukausia sitten тов. Radekin läsnä ollessa eräältä Saksan »vasemmistolaiselta», lähteekö Clara Zetkin, jos asiat kehittyvät niin pitkälle, että puolue jakautuu, vanhan vai uuden (t.s. vallankumouksellisen eikä kansallis-liberaalisen, nykyisen kaltaisen) puolueen mukaan. »Vanhan», tuo »vasemmistolainen» vastasi empimättä.

Toveri Radek suuttui kovasti tuolle vasemmistolaiselle ja vakuutti minulle, että tämä on erehtynyt ja että Zetkin on ehdottomasti ja vilpittömästi taisteleva Saksan halpamaisia sosialishovinisteja vastaan.

Tämä kiista on ratkennut nyt kuitenkin lopullisesti toisin, kuin Radek väitti. Zetkin haluaa kulkea yhdessä Haasen — Kautskyn kanssa, ja Haase — Kautsky haluavat »yhtenäisyyttä» (Südekumin kanssa: me sanomme venäjäksi sitä »lakeijoiden yhtenäisyydeksi, vallankumousmiesten hajottamiseksi», t.s. yhtenäisyydeksi kansallisen porvariston kanssa, kansainvälisen työväenluokan hajottamiseksi)!! Olen varma,

että tämä »vasemmistolaisten» konferenssi, johon osallistuvat Zetkin, Haase, mutta *ei* »Lichtstrahlen» eivätkä »tribuunalaiset», on kauttaaltaan teeskentelyä: konferenssin objektiivinen merkitys on yksinomaan siinä, että »vasemmistolaisten» (à la Zetkin) *näennäinen taistelu* »oikeistolaisia» vastaan (nykyisen Englannin whigiä ja torya vastaan) lujittaa vanhaa katalaa puoluetta.

Meidän tulee (yhdessä tribuunalaisten ja Saksan *eräiden* vasemmistolaisten — *ei à la Zetkin* — sekä kenties myös Latvian puolueen ja Puolan sosialidemokratian (n.s. opposition) kanssa) ryhtyä johonkin *varsin kiireellisesti*, mikäli emme halua menettää tätä hyvin tärkeää tilaisuutta.

Toveri Radek lupasi kääntää saksaksi päätöslauselmamme*. Meidän (Keskuskomitean) manifestin Te tunnette jo (se on julkaistu — valitettavasti lyhenneltynä — »Tribunessanne»). David siteeraa kirjassaan tätä manifestia *erittäin* tunnollisesti (niin tunnollisesti, ettei sellaista juuri uskoisi opportunistista). Lähetämme Teille Radekin käännöksen ja pyydämme tiedottamaan *mahdollisimman pikaisesti*, katsotteko mahdolliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi, että valmistetaan yhteinen päätöslauselma ja esitetään yhteinen vastalausejulistus »vasemmiston» (Zetkinin ja Kumpp.) konferenssia *vastaan*. Minun mielestäni me teemme sen muodossa tai toisessa.

Parhaat terveiseni.

N. Lenin

P. S. Pyydän tutustuttamaan tähän myös toveri Luteraanin, jonka kanssa olemme esiintyneet kerran »suota» (keskustaa) vastaan (jos tietenkin katsotte hyödylliseksi näyttää kirjeen myös tov. Luteraanille).

Wl. Uljanow *in Sörenberg* (Kanton Luzern) Schweiz. Kaikki tämä on aivan luottamuksellista!

Lähetetty Zwolleen (Alankomaat)

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

* — Tarkoitetaan VSDTP:n ulkomaisten jaostojen Bernin konferenssin päätöslausemia (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 145—151). *Totm.*

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveril

Lähetän oikaisuvedokset.

Jos n:o on täysi (t.s. jos aineistoa on *aivan* riittämiin), julkaiskaa heti. (Päättäkää itse kirjoitusten järjestyksestä: pääkirjoitukseksi »Tappiosta»*.)

Lisätkää oheinen jälkikirjoitus artikkeliin »Asiaintilasta»**, jos suinkin on vapaata tilaa.

Julkaisemme heti tämän n:ön jälkeen seuraavan, johon tulee pasifismia käsittelevä artikkeli (onko se ladottu?). Kirjoittakaa pikemmin, paljonko on tätä (seuraavaa) numeroa varten aineistoa ja paljonko sitä puuttuu!

Tervehdys! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu helmäkuun 21 pnä 1916
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

D. WIJNKOOPILLE

Sörenberg (Luzernin kantoni)

22/VII 1915.

Arvoisa toveri Wijnkoop!

Lähetän toveri Radekin kääntämät puolueemme päätöslauselmat***. Luettuani päätöslauselmanne minusta tuntuu, että olemme periaatteessa ehdottomasti solidaarisia.

Toveri Radek kirjoittaa minulle, että meidän pitää laatia yhdessä teesit eikä päätöslausemia (me — t.s. Alankomaiden

* Tarkoitetaan V. I. Leninin artikkelia »Oman hallituksen tappiosta imperialistisessa sodassa» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 267—273). *Toim.*

** Tarkoitetaan V. I. Leninin artikkelia »Asiaintilasta Venäjän sosialidemokratiassa» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 274—279). *Toim.*

*** Tarkoitetaan VSDTP:n ulkomaisten jaostojen Bernin konferenssin päätöslausemia (ks. Teokset, 21. osa, ss. 145—151). *Toim.*

Sosialidemokraattinen Puolue, meidän puolueemme, Puolan sosialidemokraattinen »oppositio» sekä luultavasti myös Latvian sosialidemokratia). Minun mielestäni ei ole tärkeää, laadimmeko teesit vai päätöslauselmat: tärkeää on se, että määrittelemme selvästi, yleistajuisesti vallankumoustaktiikkamme, selitämme tarkemmin sodan imperialistista luonnetta, suojaamme marxilaisuuden Kautskyn, Plehanovin ja Kumpp. vääristelyiltä.

Radek ei ole valitettavasti vieläkään lähettänyt minulle julistusluonnostaan. Toivon, että luettuanne päätöslauselmamme vastaatte minulle *aivan kohdakkoin*, oletteko periaatteessa samaa mieltä kanssamme. Kaiken tulee olla valmista elokuun 7—10 päivään mennessä.

Jos voisitte sanoa *aivan* varmasti, että joku teistä voi olla Bernissä 7.—10. elokuuta, niin ehkäpä kävisi mahdolliseksi pitää Bernissä pientä neuvottelua ja laatia yhdessä teesit. Jos ette voi, niin joudutaan sopimaan asioista kirjeitse, mikä vaatii *runsaasti aikaa*.

Parhaat terveiseni. Teidän *N. Lenin*

P. S. Radek on kertonut minulle, että olette varsin hyvissä väleissä *chicagolaisen* kustantajan *Charles Kerrin* kanssa. Me julkaisemme venäjän kielellä (ja sitten saksan kielellä) pienen kirjasen (noin 100 000 kirjainmerkkiä), jossa on päätöslauselmiamme ja selityksiä. Ettekö voisi tiedustella *Charles Kerriltä*, suostuisiko hän (ja millä ehdoin) julkaisemaan kirjaseamme englannin kielellä?*

P.P.S. Koetan muotoilla ja lähettää Teille luonnoksen. Hyväksymme varauksettomasti ja täydellisesti ehdotuksenne, että otettaisiin yhteys muihin vasemmistolaisiin (Englanti, Ruotsi, Ranska j.n.e.).

Lähetetty *Zwolleen (Alankomaat)*

Julkaistu ensi kerran 1960
»*Voprosy Istorii KPSS*»
aikakauslehden 4. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

* Tarkoitetaan kirjasta »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)» (V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 289—333 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 281—318). *Toim.*

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän Wijnkoopin.

Palauttakaa heti. Miten menettelemme heidän suhteensa? He luikertelevat ilmeisesti. Ei kannata sättiä, parasta lie-
nee olla vaiti.

Lähetän Kollontain. *Palauttakaa.* Siinäpä vasta toimekas nainen!

Lähetän Yhdysvaltoja koskevan artikkelin. Ei tarvitse palauttaa. *Soi t t a k a a* (joko itse tai Zinan taikka Shklovskin välityksellä) *heti minulle, jos ette hyväksy.*

Ettekö muista *K o b a n* sukunimeä?

Tervehdys! *Uljanov*

N. B. Lähettäkää »Voprosy Strahovanija», jossa on arvostelu Maslovista³⁸⁹.

Kirjoitettu 1915 heinäkuun

23 päivän jälkeen

Läheletty Sörenbergistä

Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjottuksen mukaan

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri! Lähetin Teille tänään sähkeen, jossa pyydän panemaan pää-äänenkannattajan tekeillä olevaan n:oon minun »Asiaintilasta sosialidemokratiassa»* artikkelini asemesta pasifismia käsittelevän (Grigorin) artikkelin. Jos se on jo myöhäistä, olkaa niin hyvä ja antakaa ladottavaksi koko muu aineisto — julkaisemme *heti* vielä yhden n:oon pää-äänenkannattajaa.

Miten on kirjasen laita?** Voiko Kuzma sen latoa? (Noin

* »Asiaintilasta Venäjän sosialidemokratiassa» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 274—279). *Toim.*

** Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)». *Toim.*

100 000 kirjainta. Mieluummin *pienin kustannuksin* — 2-palstaiseksi, jotta menisi vähemmän paperia! Esittäköön tarkan kustannuslaskelman ja määräajan.)

Parhaat terveiseni! Teidän *N. Lenin*

Olen saanut Stepkolta postiosoituksen. Suuren suuret kiitokset.

Kirjoitettu heinäkuun 24 p:nä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

418

G. J. ZINOVJEVILLE

Suotta olitte sähköttämättä Olgalle, vaikka pyysin. Saat-
taa myöhästyä nyt.

Sain takaisin Abramtshikin artikkelin. En lähetä sitä,
sillä se ei mene.

Lähetän luonnoksen (tiivistelmä päätöslauselmistamme) —
vasemmiston julistusluonnoksen*. Olen lähettänyt sen hol-
lantilaisille ja Radekille ja niin edelleen.

Sain Anin artikkelin lopun käännöksen. Lähetän.
Samoin myös Gorterin käännöksen. Lähetän.

Terveisiä. *Lenin*

P. S. Toivottavasti sienet saapuivat hyvin perille.

Lähetän oman osani lopun kirjasesta**. Palauttakaa pi-
kemmin.

NB: Inessan osoitteista («Kommunistia» varten) *poistetaan*

K. M:n Genovan osoite

ja Sorokinin Toulousen osoite.

Kirjoitettu 1915
heinäkuun 24 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 340—343. *Toim.*

** Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)». *Toim.*

G. J. ZINOVJEVILLE

(Palauttakaa Wijnkoop: kelpo mies, eikö niin!)

Lähetän venäläiset kirjat (luettelon).

Olen kahden vaiheilla ranskalaisten suhteen: suuren osan voi saada, kun pyytää jotakuta berniläistä tilaamaan Genèveen ja Neuchâtelin kirjastoista (paljon rojua: olen nähnyt osan Pariisissa). Rahakysymyksestä seuraavan yhteydessä.

Oheinen Jurin kirje (palauttakaa) — hävytöntä, typerää kulakkimaisuutta. Täällä *on päätetty virallisesti* sijoittaa Golay ja Varin.³⁹⁰ »Julkaisukomissio» on *velvollinen* panemaan päätöksen täytäntöön. He menettelevät kuitenkin omavaltaisesti!! »Minun kukkaroni, teen niin kuin tahdon». Selvä se, ettei näin voi tehdä työtä. Matkustakoot, piru heistä. Julkaisemaan (jos haluavat) joudutaan täällä, meidänkin *olomme helpottuu*, kun olemme kauempana kulakeista.

Täällähän on päätetty *virallisesti*, että he kustantavat puolet kuljetusmenoista ja kirjoittavat meille *viiikon kuluttua* maksuajoista.

Ei sanaakaan! — Sehän on pilkantekoa!

Buharinin kirje (palauttakaa!) osoittaa, että meidän on tällaisten vaikeuksien vuoksi *mahdoton* matkustaa (vieraalla passilla? *meidät* paljastetaan ja pannaan istumaan *palvelukseksi* tsaarille!)* Rahaa on yhä vähemmän: pää-äänenkannattajan kahteen n:oon + kirjaseen menee suurin osa jäljellä olevasta tuhannesta. Entä matka? Entä Tukholman kalliit hinnat? Ja siellä on *huonompi* tehdä työtä (kirjasto).

On harkittava harkitsemasta päästyä.

Eiköhän ole paras antaa noiden kulakkimaisten tomppelien tuulettaa?

Lähetäkää Golay pää-äänenkannattajaan (Golay *pitää* julkaista). Jurille en halua edes vastata: hänen typerä kaupmiesmäisen julkea kirjeensä on mahdoton. Missä on raja? Lupauksia, virallisia päätöksiä — ja »Minä olen isäntä, minä en maksa»!! Ei, rajansa kaikella! Tuo valehtelu on jo ylettömän hävytöntä!

Tervehdys kaikille. Teidän *Lenin*

* Kysymyksessä on suunnitelma »Sotsial-Demokratin» toimituksen siirtämiseksi Tukholmaan. *Toim.*

Sitä »Retshin» n:oa meillä *ei ole*. Eikö liene Jurilla?

*Kirjoitettu 1915
heinäkuun 26 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

420

G. J. ZINOVJEVILLE

»Bibliografiaan ja huomautuksiin» nähden olen julkaisemisen *kannalla*. No mikä merkitys on 100—200 (vähemmänkin) frs lisämenoilla?

Tärkeää on kirjasen* *e h e y s*. Tärkeää on, että *kaikkialta* olisi (Golay, Sinclair, »*Die Internationale*») sosialishovinisteja vastustavia *ä ä n i ä*.³⁹¹

Mitenkäs se on, matkustavatko Juri ja japanilaiset^{392?} Milloin?

*Kirjoitettu 1915
heinäkuun 26 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

421

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän Pannekoekin artikkelin.³⁹³ Kehotan hartaasti varustamaan sen oheistamallani toimituksen huomautuksella (ja lähettämään kirjoittajalle tämän huomautuksen).^{**}

Lähetän kirjasen jäsenysluonnokset (palauttakaa).^{***} Kehotan (meitä kumpaakin) ryhtymään toimeen, harkitsemaan jokaista lausetta, korjailemaan, tiivistämään ja — julkaisemaan *venäjäksi* (sodan vuosipäiväksi). Ja sittemmin vielä *kolmella* kielellä.

* Tarkoitetaan »Kommunist» aikakauslehden 1. n:oa. *Toim.*

** Ks. kirjeen lopussa olevaa liitettä. *Toim.*

*** Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 289—333 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 281—318). *Toim.*

Luulen, että yhdistettävissä on kaksi tarkoituksperää:

1) Vademekum Venäjän sosialidemokraateille, agitaattoreille ja »työmiesjohtajille». Selvä, yleistajuinen, tarkka, **k a i k k i e n** todisteiden lyhyt esitys. Selvä yhteenveto: »Nasha Zarjan» erottaminen oikeaa, taistelu sitä ja Organisaatiokomiteaa + *Tshheidzeä* vastaan [Vademekum Valtakunnanduuman vaaleja varten].

2) Tarkka esitys ulkomaita varten, mikä III Internationaalien yhdistämisen kannalta on tärkeämpi *p o l i i t t i n e n* teko kuin tusinan verran keskusteluja ja tapaamistilaisuuksia, joihin osallistuu tusina Grimmejä, Zetkinejä ja muita housullisia ja hameellisia Klatsch-Weibereitä*.

Vastatkaa pikemmin. Jos olette samaa mieltä, pohdimme *v i e l ä y k s i t y i s k o h t a i s e m m i n j ä s e n n y s t ä*, jaamme sitten teemat.

3) OK:n ruoja on saatava esittämään »omansa», mutta niillä *e i o l e* omaa!

Ettekö lähettäisi »*Hamburger Echosta*» saksittuja *helmiä*? Wiener »*Arbeiter-Zeitungissa*» *o n h e l m i*: Venäjältä saatu kirje, että *A x e l r o d t e k e e m y ö n n y t y k s i ä* »oportunisteille». ³⁹⁴ *Lähetän.*

LIITE KIRJEeseen

Toimitukselta. Olemme täysin samaa mieltä toveri A. Pannekoekin erinomaisen artikkelin kaikesta pääasiallisesta ja olennaisesta sisällöstä, mutta pidämme viimeisiä rivejä liian pessimistisinä. Meidän puolellamme ovat joukot, opportunistien, sosialishovinistien ja »kautskylaisten» puolella vähemmistö, usein mitätön vähemmistö, johon kuuluu virkamiehiä, ylhäisöä, pikku- ja poroporvareita. Oikea opportunisteja vastaan tähdätty taktiikka, t.s. heidän erottamisensa ja johdonmukainen taistelu heitä vastaan, takaa meille sekä suurten järjestöjen että vallankumouksellisen puolueen legaalisen ja illegaalisen koneiston kannatuksen.

*Kirjoitettu 1915,
ennen heinäkuun 28 päivää
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran:
liite kirjeeseen 1915 »Kommunist»
aikakauslehdän 1.—2. n:ossa;
kirje 1964 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 49. osassa*

*Julkaistaan:
kirje — käsikirjoituksen mukaan;
liite — »Kommunist» aikakauslehden
tekstin mukaan*

* — juoruakkoja. *Toim.*

422

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Hyväksymme Kuzman ehdot. Kirjanen on *jo kokonaisuudessaan* kirjoitettu.* Voin lähettää käsikirjoituksen *aikaisemminkin*, jos se saattaa nopeuttaa julkaisemista. Pyydän sähköttämään (tai soittamaan — mieluummin klo 8 $\frac{1}{2}$ —9 aamulla — Hotel Marienthal in *Sörenberg*, Kanton Luzern), jos kirjasen lähettämistä voitte nopeuttaa. Ja sen nopeuttaminen on meistä *äärimmäisen* tärkeää.

Julkaisemme siis vielä yhden numeron pää-äänenkannattajaa (pääkirjoitukseksi pasifismia koskeva artikkeli; lähetän lisää aineistoa) ja sitten heti kirjasen. (Kirjainmerkkejä siinä lienee noin 115 000. Tämä ero on kuitenkin vähäinen.)

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu heinäkuun 28 pnä 1915
Lähetetty *Sörenbergistä (Sveitsi)*
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

423

G. J. ZINOVJEVILLE

Kirjasen lähetän Genèveen (ottavat tehdäkseen hintaan 150 frs 100 000 kirjaimesta ja hyvin nopeasti).

Olen hyväksynyt miltei kaikki korjauksenne.

Teidän osaanne olen tehnyt *mitättömän* vähän korjauksia: lähetän oikaisuvedoksessa (mutta jos haluatte, vaa-dimme aikaisemminkin).

Pää-äänenkannattajan n:oa on *joudutettava kaikin voimin*. Artikkelistanne kertyy 375 riviä!!! Kronikkaa ei ole (miltei lainkaan). Kirjoittakaa $\frac{1}{2}$ palstaa »Sodasta»? Minä — itsemääräämisestä ja Euroopan Yhdysvalloista.** *Golay on*

* Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)». *Toim.*

** V. I. Lenin tarkoittaa nähtävästi artikkeleja »Vallankumouksellinen proletariaatti ja kansakuntien itsemääräämisoikeus» ja »Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 402—411 ja 334—338 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 319—322). *Toim.*

*otettava pää-äänenkannattajaan, jolleivät japanilaiset suostu panemaan »Kommunistiin», sillä Go-
layta on mainostettava täyttä päätä, ehdottomasti!**

Vastatkaa pikemmin, mitä pää-äänenkannattajaan tulee,
pitäkää kovaa kiirettä.

Kannattaako julkaista Quarckia koskevaa kirjoitustani? **

Kuinka julistusluonnos on saattanut kadota (sehän on = tiiviste päätöslauselmista)?? Se oli pantu kirjekuoreen Teitä varten!!!

Kysytään Radekilta. *[Jos se löytyy Teiltä, palautta-
kaa pikemmin!]*

Oheistan Jurille osoitetun kirjeen ja Varinin.

Tervehdys!

Teidän Lenin

Kaikki oikaisuvedokseni olen lähettänyt Bentelille ***. Jos kirje on hukkunut, lähettäkööt vielä kerran.

*Kirjoitettu 1915
heinäkuun 28 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

424

G. J. ZINOVJEVILLE

Olga kirjoittaa, että pää-äänenkannattajan suhteen on pidettävä *hirmuista* hoppua, muutoin Kuzma ottaa muuta työtä!

Mutta aineistoa on vähän!! Skandaali!!

Lähetän tänään suoraan kirjapainoon pikku artikkelin »Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta» (pyynnöin, että lähettäisivät oikaisuvedoksen Teille) — (kirjoitettu neuvotte-

* Ks. V. I. Leninin artikkelia »Ranskalaisen sosialistin rehellistä puhetta» (Teokset, 21. osa, ss. 344—352). *Toim.*

** Kysymyksessä on V. I. Leninin artikkeli »'Rauhan' tunnuksen arvioinnista» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 280—282). *Toim.*

*** Kysymyksessä on Bentelin kirjapaino. *Toim.*

lujemme hengessä. On ehdottomasti korjattava virhe ennen kirjaseen ilmestymistä ja pantava kirjaseen manifestia koskeva huomautus*). [Lisään kirjaseen vielä vuoden 1913 päätöslauselman kansallisuuskysymyksestä.]

Lähetän Teille artikkelin kansallisuusohjelmasta (olisin halukas muuttamaan sitä; ei nähdäkseni onnistunut; mieluummin lykkäisin). ** Olgalla on aineistoa 400 r. + 125 Euroopan Yhdysvaltoja ja n:oon kaikkiaan 736 riviä!!

Lähetäkää ehdottomasti maanantaiaamuun mennessä (yleensä seuraavassa postissa) Olgalle lisää aineistoa. Quarkin*** arvelen tarpeettomaksi Teidän artikkelinne oessa.

Oli »Nashe
Slovon»
111. n:ossa³⁹⁵

Eiköhän Braun ollut »Nashe Slovoissa»?
Nadja otti selvää ja sanoo, että oli.

Venäjältä pitäisi saada edes pieni kirjoitus.
(Olin sairas ja kykenin työhön vasta eilen.)

Terveisiä kaikille!

Teidän Lenin

P. S. Kiitos kirjasista.

Lähetäkää Golay pää-äänenkannattajaan, ellei ole mitään muuta.

Unohditte laittaa kirjaseen numerotiedot »meidän» ja likvidaattorien kuvernementtien työläisten lukumäärästä. *L ä h e t t ä k ä ä*.

Kirjoitettu 1915 heinäkuun 28
ja elokuun 2 päivän välisenä aikana
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Ks. »Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta. 'Sotsial-Demokratin' toimituksen huomautus VSDTP:n Keskuskomitean manifestiin sodasta» (V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, s. 339). *Toim.*

** Kysymyksessä on nähtävästi V. I. Leninin artikkeli »Vallankumouksellinen proletariaatti ja kansakuntien itsemääräämisoikeus» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 402—411). *Toim.*

*** Kysymyksessä on V. I. Leninin artikkeli »'Rauhan' tunnuksen arvioinnista» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 280—282). *Toim.*

425

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri! Lähetän artikkelin 44. n:oa varten* (sen oikaisuvédos lähettäkää — olkaa niin hyvä — sekä Grigorille että minulle yhtäikaa (samoin pasifismista), käskekää ottamaan 2 vedosta. Grigorin osoite: Herrn Radomyslski bei Fr. Aschwanden *Hertenstein in Kanton Luzern*).

Grigori lähettää maanantaihin mennessä lisää aineistoa 44. n:oa varten.

On saatava *kaikin mokomin aikaan* (siitäkin huolimatta, että olisi maksettava Kuzmalle työpäivästä y.m.s.), että heti, ilman keskeytystä työssä, ilmestyisi 44. n:o ja ryhdyttäisiin sen jälkeen latomaan kirjasta. Toistan, että se on minulla valmiina. Lähetän ensi viikon puolivälissä, mutta jos julkaisemista voidaan nopeuttaa, niin lähetän vaikka heti, kun sähkötätte.

43. n:o on julkaistu erinomaisesti! Suuri kiitos ja terveisiä!

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1915 heinäkuun 28 ja elokuun 2 päivän välisenä aikana
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

426

D. WIJNKOOPILLE

30/VII 1915.

Arvoisa toveri! Olen saanut kirjeenne ja postikorttinne. Lähetän Teille manifestimme täydellisen ranskankielisen käännöksen; olen jo lähettänyt Teille puolueemme päätöslauselmien käännöksen, jonka Radek on tehnyt. Teillä ovat nyt kaikki asiakirjat (mitä tulee »Euroopan Yhdysvaltoihin», niin luulen, että otamme Gorterin kannan).

Olen erittäin iloinen, että olemme pääasiasta samaa mieltä. Emme tarvitse johtomiesten juhlallisia julkilausumia (joita vastaan Pannekoek on kirjoittanut niin hyvin), vaan joh-

* Kysymyksessä on artikkeli »Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta» (ks. Teokset, 21. osa, ss. 334—338 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 319—322). *Toim.*

donmukaisen vallankumouksellisen periaatejulistuksen auttaaksemme työläisiä löytämään oikean tien. Se on äärimmäisen tarpeellista. Minua ilahdutti erikoisesti se, että Teillä on yhteys belgialaisiin ystäviin (voisimme lähettää heille P. Golayn kirjasen, jollette ole tutustunut siihen jo aikaisemmin³⁹⁸) ja haluatte keskustella *henkilökohtaisesti* eräiden toisen maan vasemmistolaisten kanssa. Jos Belgian maanalainen Tähti-ryhmä ja vielä toinen, saksalainen, antaisivat yhdessä teidän ja meidän puolueemme kanssa periaatejulistuksen, niin se olisi hyvä ja tuntuva alku. Höglundin ruotsalainen vasemmisto on meidän puolellamme: sain tänään kirjeen siitä. Olisi hyvä, jos kirjoittaisitte Englantiin ja taivuttaisitte jonkin sikäläisen ryhmän (vaikkapa pienekin) laatimaan yhteistä julistusta.

Tervehdin sydämellisesti ja toivotan menestystä.

Teidän *N. Lenin*

P. S. Toisen alustavan konferenssin pitäisi olla elokuun 7 pnä, mutta se pidettäneen myöhemmin.

*Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Amsterdamiin*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 4. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

427

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Olen kovin huolissani kirjasen vuoksi. Olette toivottavasti saanut kaiken (koko käsikirjoituksen ja manifestia koskevan huomautuksen)? Miten edistyy latominen ja milloin luulette saavanne julkaistuksi? *Jään odottamaan oikaisuvedoksia.* (Lukujen pienten alajaksojen otsikot pitäisi latioa joko kursiivilla tai aivan pienellä kirjasinlajilla, nonparellilla, mutta ei suinkaan lihavalla kirjasinlajilla.)

Entä pää-äänenkannattajan 44. n:o? En ole saanut oikaisuvedoksia ja katsoin syyksi sen, että haluatte nopeuttaa julkaisemista (niin kuin meillä oli puhe). Mutta totta kai Yhdysvaltoja koskeva artikkeli otettiin siihen?

Kirjoittakaa pari sanaa.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Löysittekö kotoa vuoden 1913 päätöslauselman kansallisuuskysymyksestä?

*Kirjoitettu elokuun 11 p:nä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

428

D. WIJNKOOPILLE

Arvoisa toveri!

Oheisena seuraa julistus, jonka olemme saaneet Norjan nuorisoliitolta. Bulgarian sosialidemokraatit (»tesnjakit») esiintyivät periaatteessa samassa hengessä II Balkanin konferenssissa (kuluvan vuoden heinäkuussa).³⁹⁷ Vasemmistolainen kansainvälinen periaatejulistus on siis *mahdollinen*. Elokuun 20 päivään mennessä sen pitäisi olla jo valmis.

Odotan kärsimättömänä vastaustanne ja luonnostanne.

Parhain toivotuksin

(Allekirjoitus).

*Kirjoitettu 1915
elokuun 15 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Amsterdamiin*

*Julkaistu ensi kerran saksan
kielellä 1959 »Beiträge
zur Geschichte der deutschen
Arbeiterbewegung» nimisen
aikakauslehden 2. n:ossa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 4. n:ossa*

*Julkaistaan
perilustraatiojäljennöksen
mukaan
Käännös saksasta*

429

G. J. ZINOVJEVILLE

Palauttakaa »Peuple». Eikö olekin hyvin sanottu Vander-veldesta? Sellaista tulee olemaan heidän *k a i k k i e n t a k - t i i k k a*.

Radekilta ja Karpinskilta en ole saanut riviäkään. Kä-sittämätöntä! Kirjoitan heille.

Grimm soitti, että Vorkonferenz on lykätty 5:nteen IX ja että Zetkin on pyytänyt vankilasta häntä lähettämään Bernin konferenssin vähemmistön päätöslauselman*. Lähetin venäjänkielisen tekstin. Jos Teillä on saksankielinen, lähettäkää Grimmille.

Jaurèsin lähettämme luettuamme.³⁹⁸

»J'accusen» olen antanut *Radekille*.³⁹⁹

Palauttakaa Kolb.⁴⁰⁰

Hollantilaisilta *nill!***

P. S. Kehotan päästämään (ks. tekstiä), mutta saksalaiset sanonnat käännettäköön.

Puolustatte aivan suotta japanilaisia. Aleksandr kirjoittelee *paheksuvia* kirjeitä, ja hän on oikeassa paheksuessaan. Hyväksytyjä päätöksiä on noudatettava: päätettiin (3 viikkoa sitten) *viikon kuluttua!!* Ja nyt vielä *kuukauden kuluttua!??*

He ovat veijareita, enkä minä rupea auttamaan heitä veijauksessa. Minulla on oikeus vaatia ja tulen vaatimaan heiltä *kirjallisia* lausuntoja ja sihteerien *pöytäkirjanpitoa* yleisistä päätöksistä (jotta saataisiin kiikkiin veijarit, jotka tahtovat hajottaa ja vierittää syyn meidän niskoillemmel).

Matkustavatko he? milloin? vai eivät? Kaksi tomppeleä, joiden toimenä on laskea rahoja, 3 kuukaudessa olisivat kyllä voineet laskea, paljonko 100 ruplaa on frangeina tai paljonko maksaa 1 n:o. Ne ovat vain *pelkkiä* verukkeita, joita on *naurrettavaa* kuunnella. He rupeavat tilaamaan Venäjältä 10 frs kerralla ja ruokkimaan meitä lupauksilla sekä vetämään nenästä kuljettajia!! Tehdä nyt päätöksiä pilan vuoksi!! Ei, sellaisesta metkusta he saavat maksaa.

Lenin

N B: Buharin on jättänyt *paikoin* (ss. 133, 132, 129 alaotsikoissa) vanhan sanonnan yhteiskunnallis-valtiollinen trusti (korjattu muissa kohdin valtiokapitalistiseksi trustiksi).⁴⁰¹

Huomaamattomuudessaanko vai tarkoituksellisesti??

Kirjoitatte, että viivytätte kirjoituksia »toivossa saada aikaan». *Vanhojen päätösten* noudattamisenko?? Millä tavalla se saadaan aikaan?? »Puheillako»?

* Кс. В. И. Ленин. Сочинения, 5. изд., том 26, стр. 206—208 (V. I. Lenin, Teokset, 5. painos, 26. osa, ss. 206—208). *Toim.*

** — *ei mitään!! Toim.*

En hyväksy sellaisia suhteita.

P. S. Lentolehtiä (ja -lehtisiä) on kirjoitettava ja toimitettava Aleksandrille.

*Kirjottettu 1915,
ennen elokuun 19 päivää
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

430

D. WIJNKOOPILLE

Arvoisa toveri Wijnkoop!

Radek kirjoittaa minulle, että hän on jo kirjoittanut Teille, että konferenssi (ei alustava, vaan varsinainen konferenssi) pidetään 5. IX. Luultavasti olette jo tutustunut myös Radekin luonnokseen. Mainittu luonnos tuntuu minusta liian akateemiselta (tämä vastaväite ei ole tietenkään tärkeä) ja — mikä on paljon tärkeämpää — epätydyttävältä tärkeimmältä kohdaltaan, joka on osoitettu niin hyvin esim. Gorterin kirjasessa, nimittäin: päättäväinen taistelu opportunistia vastaan. Jos olemme vaiti tästä työläisten edessä, niin olemme silloin vaiti seikasta, jota ilman ei luoda *mitään* reaalista.

Tiedottakaa, olkaa hyvä, mielipiteenne ja Keskuskomiteanne mielipide minulle. Sitten vielä, tuleeko puolueenne edustaja varmasti (jollei, niin annatko valtuudet Radekille vai lähetätkö julkilausuman y.m.). Kirjoittakaa, mikäli suinkin mahdollista, Englantiin Britannian Sosialistisen Puolueen vähemmistölle; lähettäköön tämä vähemmistö edustajansa tai ainakin julkilausumansa. Jos konferenssin tuloksena ei ole ainoastaan johtomiesten diplomaattisia temppejuja (joista Pannekoek on tehnyt mainiota pilaa), vaan myös vasemmistolainen marxilainen internationaalinen periaatejulistus, niin se on oleva varsin hyödyllinen aikaansaannos.

Tuntemanne belgialaisten internationalistien ryhmän pitäisi myös lähettää julkilausuma tai sitten antaa Teille valtakirja (puolueen *osat* päästetään niin ikään ehdottomasti). Vandervelden vastainen antishovinistinen oppositio — jopa

vähäisinkin — olisi äärimmäisen tärkeä. Vain ensimmäinen askel on vaikeal

Jään odottamaan vastaustanne
sos.-dem. terveisin *N. Lenin*

P. S. Oheistan julkilausuman luonnoksen (ranskankielisen) — en ole vielä ehtinyt keskustelemaan siitä ystävien kanssa. Lähetän tämän luonnoksen huomenna toveri Radekille.

*Kirjoitettu 1915
elokuun 19 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Amsterdamiin*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 4. n:ossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

431

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.! Lähetän 200 frs. Jos »voitelisitte» Kuzmihaa. Suuri merci vaivoistanne. Olen saanut Olgan kirjeen. Koba on lähettänyt terveisitä ja ilmoittanut olevansa terve. Kirjasesta tiedottakaa aika ajoittain postikortilla, jos on edistymisen »toiveita» (ehdin vielä tehdä vedoksiin joitakin korjauksia).

Salut! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu elokuun 21 p:nä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

432

G. J. ZINOVJEVILLE

Kannatan 1. (elokuun) ja 2. (syyskuun) n:oa.* 50 sivua artikkelia on Teidän — pardon — fantasiaanne.

* Kysymyksessä on aikakauslehti »Kommunist». Toim.

Juria ei pidä ottaa valtuuskuntaan.⁴⁰² Hän ei taida kieltä. Tarpeetonta. On vahingollista liehitellä heitä. Meillä on yksi »toimittajatar» — haluatteko vielä yhden »edustajan KK:n valtuuskunnasta»? Ei tarvitse.

En voi kirjoittaa Venäjältä. Lähettäkää Buharinin kirje. Lehtiä *en näe lainkaan*. (On vain »Retsh».)

Harmillista, kun ette panneet pois Radekia. Jos korjataan, niin pitää lisätä vielä: 1) maininta Baselista

2) illeg. järj. y.m. Mutta kannattaako lähettää *hänelle* korjauksia? (Trotskia vartenko?)

Juri kirjoittaa, että »*Nashe Slovošta*» tulee *vain* Trotski. Se helpottaa entisestään heidän veijaushommiaan.

Tuleeko Kamenski? *T u s k i n p a ! !* Kirjoittakaa hänelle heti, sillä *Te* olette keskustellut hänen kanssaan.

Sanoitte muistaakseni, että Grimm *ei* halua Berniin konferenssia? Onko Berniin mentävä? Jos on, niin I. IX on *aikais-ta*. (Kenties Te matkustatte aikaisemmin, vai onko Teillä siellä erikoisia tehtäviä.)

Aleksandr aikoo matkustaa Venäjälle. Kirjoitan hänelle kannattavani tätä suunnitelmaa.* Säälä, kun ei ole keskustomitealaisia. Otettaisiin hänet, ellei Kollontai (tämä matkustaa Amerikkaan esitelmöimään ja harjoittamaan internationalistista agitaatiota).

Ljudmila *osoittautui olevan* (sic!) ilman rahaa ja passia!! Luullakseni hän ei matkusta minnekään.

Hän toi ranskalaisia kirjoja, jotka lähettämme luettuamme Teille (ja Te palauttakaa *luettuanne* Rappoport: lähetin sen Teille ehtimättä lukea).

Tervehdys. Teidän *Lenin*

Miten on artikkelin laita, jonka Karpinski kirjoitti »Komunistiin»?

Päätöslauselmaehdotuksesta: minähän lähetin Teille (=ehdotuksen päätöslauselman supistamisesta)? Otitteko Te kopian? Jos ette, voin lähettää. On pidettävä kiirettä, jos aiomme valmistaa oman ehdotuksen.

---

* Ks. Teokset, 35. osa, s. 170. *Toim.*

P. S. »300 vuotta» ei mielestäni sovi. Muokattava uudelleen legaalista varten.

*Kirjoitettu 1915,
ennen elokuun 23 päivää
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

433

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveril!

Lähetän Teille *hirveän* tärkeän lisäyksen kirjaseen. Ollitteko hyvä ja valvoisitte, että se lisättäisiin ilman virheitä.* Lähettäkää Shklovskille 10—20 kappaletta *p i k a j u n a s s a*, jos kirjanen ehtii ilmestyä tiistaina tai keskiviikkona.

Parhaat terveiseni! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1915
elokuun 23 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

434

S. N. RAVITSHILLE

Hyvä tov. Olga!

Lähetän oikaisuvedokset.

Oletteko löytänyt vuoden 1913 päätöslauselman kansallisuuskysymyksestä? Ellette, lähetän täältä (sitä ei ole vielä käännetty saksaksi).

Tervehdys! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1915 elokuun 23 päivän
jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kysymyksessä on »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)» nimisen kirjaseen II luvun alku »Luokat ja puolueet Venäjällä». *Toim.*

435

S. N. RAVITSHILLE

Hyvä tov. Olga!

Vaaleihin nähden minun on hyvin vaikeaa antaa vastausta. Miksei tasavallassa voitaisi valita kaikkialla näin ensi silmäykseltä katsoen? Mutta ensi silmäystä lukuun ottamatta en tiedä mitään: en sen laitoksen luonnetta, johon on valittava, en siinä olevien puolueiden suhteita, en kysymyksen historiaa enkä aikaisempaa käytäntöä. Päätelmien teko on näin ollen vaikeaa, sillä »ensi silmäys» ei tietenkään riitä.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

P. S. Auttoivatko 200 frs Kuzmihan voitelua? Tiedotakaa postikorteilla: »bulletiini Kuzmihan mielialasta ja menestymismahdollisuudet». Käsitän, että Kuzma kyllästyttää sekä Teitä (että meitä), mutta minkäpä teet?

Kirjoitettu elokuun 26 pnä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

436

S. N. RAVITSHILLE

Hyvä tov. Olga!

Pyyntö Teille: kirjasemme käännöstä (saksankielistä) varten tarvitaan sitä manifestiin liittyvää huomautusta (mikä koskee tunnusta: Euroopan Yhdysvallat), jonka lähetin Teille.* Ottakaa siitä, olkaa hyvä, mahdollisimman selvä kopio (kääntäjää varten) ja lähettäkää osoitteella: Herrn Lialine (bei Fr. Eicher-Müller) Freie Strasse 15. Bern (liittäkää mukaan kirje, että lähetätte sen minun pyynnöstäni kirjasen saksankielistä käännöstä varten).

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Kirjoitettu elokuun 27 pnä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Ks. Teokset, 36. osa, s. 316. *Toim.*

437

P. GOLAYLLE

28/VIII 1915.

Hyvä toveri!

Olen tavattoman suureksi tyydytyksekseni huomannut kirjeestänne, että Te ylipäänsä hyväksytte luonnokseni. Konferenssin pitäisi olla 5. syyskuuta. Toivomme, että siellä tulee olemaan muutamia ranskalaisia vasemmistososialisteja. Koko tätä asiaa järjestämässä ovat Grimm ja Morgari. Teidän läsnäolonne olisi mielestäni erittäin hyödyllistä, ja pyydän Teitä kirjoittamaan heti Grimmille.

Sydämellinen tervehdykseni.

Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Lausanneen

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta

438

G. J. ZINOVJEVILLE

Tänään — maanantaiamuna — Radekilta ei ole vielä vastusta maksettuaun sähkeeseen!! Olisikohan »Grimmin ympärillä» jonkinlaista juonittelua latvialaisia vastaan?? Voidaanko heidät tosiaankin jättää kutsumatta!? Jos lähdän huomenna*, lähetän sähkeen, ja silloin Te matkustakaa seuraavassa junassa. Ottakaa mukanne *k o k o* aineisto (älkää unohtako mitään: myös »Voprosy Strahovanija» ja »*N a s h e D e l o*» sekä »*Nashe Slovo*» ja *N o r j a n k i r j e* ja yleensä kaikki).

Kollontailta on tullut kortti. Hän puuhaa täyttä päätä.

Saluti Lenin

Kirjoitettu elokuun 30 pñä 1915
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Kysymyksessä on V. I. Leninin matka Zimmerwaldiin ensimmäiseen kansainväliseen sosialistikonferenssiin. *Toim.*

G. J. ZINOVJEVILLE

Vastatkaa Meshtsherjakoville.

Grimmin kimppuun kehottaisin laskemaan Shklovskin (tai jos hän matkustaa 1. IX) taikka käymään puhelimitse. Grimmiltä on saatava vastaus.

Kirjoittakaa Te toimintakertomus (tai selostus Venäjäästä)⁴⁰³ (lähetän »*R e t s h i n*», jos on tarpeen).

Arvelen päätöslauselman riittävän meille (luonnos on: »tiivistelmä». Voidaan korjailla). Minkä vuoksi vielä julistus? Kirjoitamme siellä, jos pääsemme Radekin kanssa yhteisymmärrykseen. Ellemme pääse ja jos tulemme olemaan yksin, niin ketä varten pitäisi olla *v i e l ä* ja *v i e l ä* julistus?

Terveisiä kaikille!

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu elokuun 30 tai 31 pnä

1915

Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsitkirjoituksen mukaan

G. J. ZINOVJEVILLE

On ryhdyttävä valmistelemaan pää-äänenkannattajan numeroa, joka on *kokonaan* omistettu konferenssille. *T e e m a t* tai *a r t i k k e l i t*.⁴⁰⁴

- Etwa:* 1. Vorgeschichte** ja vastaavasti III Internationaali.
2. Selostukset (Balkanit *e r i t t ä i n*).
3. Keskustelu Ledebourin kanssa (periaateväittely yleensä). (Saksalaisten kolme suuntavivahdetta.)
4. Konferenssin merkitys (ensimmäinen askel III Internationaalia kohti; arka ja epäjohdonmukainen askel opportunistista-eroamisen suuntaan. »Residiivin» mahdollisuus).

verrat-
tuna
naisten

* — likimain. *Toim.*

** — Esihistoria. *Toim.*

5. Päätöslauselmamme ja manifestiluonnoksemme, manifestia koskeva julkilausumamme.
6. Bund ja OK-laiset + Trotski (Massenaktion*).
7. Virallinen manifesti.

Suostutteko, jos otan 3. ja 4. kohdan?

Pitäkäämme kiirettä tämän pää-äänenkannattajan n:on kanssa.

Lähetän Bauerin.

Lähetäkää *v ä l t t ä m ä t t ö m ä s t i*

- 1) Legienin kokoelma + ...**
- 2) Liebknehtiä käsittelevä kirjanen.

P a l a u t t a k a a Radekin kirje.

Lentolehtisen jäsenitys on laadittu; lähetän huomenna; seikkaperäinen.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

P. S. Olen *h u k a n n u t* KK:lle osoitetun hollantilaisten kirjeen!⁴⁰⁵ Tuiki tarpeellisia todisteita konferenssiin osallistumista vastaan.

Kirjoitettu 1915 syyskuun 8 päivän

jälkeen

*Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

441

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän Radekin kirjeen ja hänen *selostuksensa*⁴⁰⁶. Palauttakaa viimeksi mainittu hänelle mahdollisimman pikaisesti (arvostelkaa: se on heikohko. Ei sanaakaan kirjastamme***, siitä, että Axelrod puolustaa »Nasha Zarjaa», y.m.).

Teillä on paljon apulaisia: järjestäkää Radekin selostuksen jäljentäminen.

Lähetän lentolehtisen jäsenyyksen: palauttakaa *pikemin*.⁴⁰⁷

Tervehdys. *Lenin*

* — Joukkotoiminnot. *Toim.*

** — Seuraava sana on jäänyt käsikirjoituksessa selvittämättä. *Toim.*

*** Kysymyksessä on kirjanen Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss 289—333 ja Valitut teokset neljässä osassa, 2. osa, ss. 281—318). *Toim.*

NB

Kysäiskää Inessalta, olisiko hän ottanut minulta »Journal de Genève»⁴⁰⁸, jossa on Romain Rollandin artikkelil
Etsikää sitä herran nimessä joka paikasta, että se löytyisi.

Kirjoitettu syyskuun 18 tai 19 pnä
1915

*Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

442

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän Jurin vastauksen — ja artikkelin pää-äänenkannattajaa varten (muokkaan uudelleen vielä kerran). Olgalle olen kirjoittanut. Pelkään, ettei sieltä käsin ole toivoa. Ottaa selvää Bentelin suhteen.

Lähetän kirjases: sain vastikään.

Miten on 2 saksalaisen kirjauutuuden laita?

Tervehdys.

Teidän *Lenin*

Lähetän 2 sosialistivallankumouksellisten kirjettä.⁴⁰⁹

Kuvaavaa, eikö?

Palauttakaa molemmat, kun olette näyttänyt väelle.

Mutta Radekilta en kykene saamaan päätöslauselmaluonnosta.

*Kirjoitettu 1915, ennen syyskuun
19 päivää*

*Lähetetty Sörenbergistä
Hertensieiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

443

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.! Emme ole vielä saaneet kirjasta. Aikomuksemme on julkaista pää-äänenkannattajan kaksoisnumero, jossa

selostetaan Bernin kansainvälistä vasemmiston konferenssia. Miten on Kuzmihan laita? Voitaisiinko häntä voidella maksamalla kirjasesta (teillähän on rahaa kasassa?). Vai onko toivotonta? *eikö voida* julkaista edes lähitulevaisuudessa? Kirjoittakaa, olkaa niin hyvä, voidaanko saada tietää jotain vai eikö mitään tietoa ole saatavissa.

Olen saanut Jegorin kirjeet ja *vastaan hänelle lähipäivinä* Teidän kauttanne.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Kirjoitettu syyskuun 19 pnä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

444

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.! Lähetän »Journal de Genève» — osoittautui, että olin laittanut lähdön edellä sen päälle muuta ja unohtanut. Olen tavattoman iloinen, että se löytyi ja etten osoittautunut kerrassaan siaksi Teidän silmissänne.

Mitä pää-äänenkannattajaan tulee, Grigori kehottaa julkaisemaan sen Bernissä (tämä n:o on kaksoisnumero — 4 sivua vasemmiston konferenssista), jollei Kuzmihaan nähden ole toivoa. Kirjoittakaa siitä »vakuudeksi» (sillä tiedän erinomaisesti jo meidän kaikkien voimattomuuden Kuzmihan edessä).

Referaatista. Haluaisin esitelmöidä noin lokakuun puolivälissä aiheesta: »Kansainvälinen sosialistikonferenssi 5.—8. IX 1915». *Jos sopii, järjestämme etukäteen* (ehkäpä painatatte ilmoituksia myös *muuta kaupunkteja varten* siten, että jää tyhjä paikka kaupungin nimeä ja päivämäärää varten) — onko odotettavissa tuloja (tarvitsisin pirusti rahaa), sopiiko aika j.n.e. Konferenssista tulevat *julkaisemaan* aineistoa **kaikki** (sosialistivallankumoukselliset, »Nashe Slovo y.m.), mutta minä kertoisin *yksityiskohdista*.

Kirjoitan Zürichiin Haritonoville.*

Parhaat terveiseni! Teidän *Lenin*

P. S. Oheistan kirjeen eserrä »Jegorille». Olkaa hyvä, *luhekaa* se ja antakaa hänelle. Jos Teidän sopii, keskustelkaa hänen kanssaan ja kirjoittakaa mielipiteenne hänestä ja hänen ystävistään. Mitä he ovat miehiään?

*Kirjoitettu syyskuun 19 pnä 1915
Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Geneveen*

*Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

445

ALEKSANDROVITSHILLE

19/IX 1915.

Arvoisa toveri! Toveri Kollontai on lähettänyt minulle kirjeenne. Olen lukenut sen huomaavaisesti kahteen kertaan. Palava vastalauseenne emigraatiota vastaan, joka ei nähtävästi ole tyydyttänyt Teitä ollenkaan, on minusta käsitettävä. Vuoden 1905 kokemus on kuitenkin nähdäkseni todistanut, että on emigrantteja ja emigrantteja. Osa heistä, joka ennen 1905 kehitti vallankumouksellisen sosialidemokratian tunnukset ja taktiikan, osoittautui heti vuosina 1905—7 olevan kiinteässä yhteydessä työväenluokan vallankumoukselliseen joukkoliikkeeseen tämän *kaikissa* muodoissa. Samoin käy mielestäni nytkin. Jos tunnukset ovat oikeita, jos taktiikka on oikeaa, niin työväenluokan valtaosa *päätyy* väistämättömästi vallankumousliikkeen tietystä kehitysvaiheesta noihin tunnuksiin. Kirjoitatte, että kansalle »Plehanov on pelkkä sana». En voi yhtyä mielipiteeseen, vaikka erimielisyytemme tässä suhteessa on ehkä vain näennäistä. Plehanov on näkyvin ja Venäjällä porvariston ja likvidaattorien lehdistön ansiosta *tunnetuin* varsin levinneen »kansan» patriotismin ilmentäjä. Paljastaessamme Plehanovin vastaan oikeastaan lukemattomiin kansan keskuudessa herääviin kysymyksiin,

* Ks. Teokset, 36. osa, s. 331. *Toim.*

ajatuksiin, epäilyihin j.n.e. Viisaan propagandistin ja agitaattorin tehtävä on kuitenkin *siirtää* vallankumouksellisen marxilaisen internationalistin ja Plehanovin kiista *toiselle* kielelle, käsitellä asiaa toisin, ottaa huomioon ympäristön ominaisuudet j.n.e. j.n.e.

Taidatte muuten ajatella samoin itsekkin, koska erotatte vain »*vasemmistovirtaukset*» (sosialistivallankumoukselliset ja sosialidemokraatit), ja kiistamme Plehanovin ja Kumpin kanssa on nimenomaan virtausten määrittelyä ja erottelua.

Olette täysin oikeassa siinä, että ajankohtainen tehtävä on lähettää väkeä Venäjälle. Ja nimenomaan viime aikoina *olemme tehneet* tässä suhteessa, minkä suinkin olemme voineet.

Sain hiljattain kirjeen myös eräältä sosialistivallankumoukselliselta, joka kirjoittaa, että Venäjällä olleen trudovikkien + kansansosialistien + sosialistivallankumouksellisten konferenssin (shovinistisen konferenssin)⁴¹⁰ jälkeen hän viittaa kintaalla sosialistivallankumouksellisten puolueelle. Minustakin tuntuu, että *tässä* puolueessa tuskin lienee elinkykyisiä aineksia. Pidän joka tapauksessa tosiasiassa, että Venäjällä on nyt 2 *vallankumouksellista* perusvirtausta: vallankumoukselliset shovinistit (tsaari on kukistettava, jotta voitettaisiin Saksa) ja vallankumoukselliset proletaariset internationalistit (tsaari on kukistettava *sitä varten, että* edistettäisiin proletariaatin internationalistista vallankumousta). Näiden virtausten erinäisiä aika-ajoittaisia »yhteistoimia» pitemmälle menevä läheneminen on mielestäni mahdotonta ja vahingollista. Sota on liittänyt yhteen Euroopan *kaikkien* suurvaltojen proletariaatin, sota on asettanut *ajankohtaiseksi* tehtäväksi proletaarisen solidaarisuuden toteuttamisen. Tehtävä on tietenkin vaikea, mutta sen on asettanut elämä eikä sitä voida välttää.

Mikäli tulette toimimaan Venäjällä ja aiotte auttaa vasemmistolaisia sosialistivallankumouksellisia ja vasemmistolaisia sosialidemokraatteja, kehottaisin auttamaan erikseen niitä ja näitä, auttamaan niiden ja näiden ryhmien keskinäisten *yhteyksien järjestämistä** niin eri paikkakunnilla kuin myös ulkomailla sijaitseviin keskuksiin. Erikseen sosialidemokraatteja, erikseen sosialistivallankumouksellisia. Siitä

* Sellaisten yhteyksien järjestämisestä *volttaa* niin sosialistivallankumouksellisten kuin sosialidemokraattienkin kirjallisuus muodostuen elävämmäksi, hyödyllisemmäksi, kansalle läheisemmäksi.

on silloin oleva varmasti *hyötyä*, rettelöintiä on oleva *vähemmän*. Läheneminen, *silloin kuin se on mahdollista*, tapahtuu normaalisemmin. Luottavaisuutta tulee olemaan enemmän. Toivotan kaikkea menestystä ja kaikkea parasta.

Sos. terveisin *Lenin*

P. S. Minulle sopii kirjoittaa osoitteella, joka on julkaistu geneveläisessä »Sotsial-Demokratissamme».

*Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Kristianiaan (Osloon)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

446

G. J. ZINOVJEVILLE

Lähetän Axelrodin*, »*Neue Zeitung*» (älkää kadottako älkääkään antako muille) sekä Bulleteiniin 1. n:on⁴¹¹. Odotan saksalaista kirjasta.

Minun mielestäni ei käy päinsä kirjoittaa siten japanilaisille. Sävy on välejä rikkova: jos rikotaan välit, niin ei tämän vuoksi. Joko lähetätte sellaisen kirjeen omissa nimissä tai muokkaamme sen tyyten uudelleen (ystävällisen neuvonnan ja *varovaisen* virheiden osoittamisen hengessä).

Lähetän Radekin kirjeen (palauttakaa). Hän on itse pyhä yksinkertaisuus. Grimm on lurjus, jota on pidettävä visusti silmällä. (En ole tähän mennessä kyennyt saamaan meidän Resolutionsentwurfiamme!!!)

Oheistan Kamenevin kirjeen. Vastasin hänelle ja osoitin, että tilanne on vakavalaatuinen (pilattu) ja sitä on tofisesti parannettava.

Kirjoittakaa pääkirjoitus pää-äänenkannattajaan, *mutta älkää 10 000 kirjainta laajempaa*. (Ei mahdu muutoin!) Siinä on lisäksi arvosteltava ehdottomasti Organisaatiokomitean lentolehtistä (3. IX 1915 »Venäjän proletariaatin tehtävät»), jossa tunnuksena (liberaalisena) on *perustava kokous*. Puollettava *3 valastamme*, kadetteja vastaan, vallan-

* Siinä vasta idioottii »Taktiikan internationalisointi»-työlainsäädännön internationalisointii! Siihen pyrki »Nashe Slovo» ja Martushka, mutta paljon taitavammin. Haluaisin paljastaa kunnolla Axelrodin »Kommunistissa».

kumouksellisia shovinisteja vastaan ja proletariaatin kansainvälisen vallankumouksen puolesta.*

Vartokaa päivä (älkää kirjoittako toistaiseksi Venäjstä pää-äänenkannattajaan).

Lähetän Teille huomenna »Venäjän proletariaatin tehtävät» ja ehkä oman luonnokseni.

Tervehdys! *Lenin*

*Kirjoitettu 1915
syyskuun 21 päivän jälkeen
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

447

G. J. ZINOVJEVILLE**

Lähetän Grimmin kirjeen⁴¹² ja vastauksen luonnoksen.

Meidän on *painettava päälle ja näytettävä voimamme.*

Pää-äänenkannattajan suhteen asiat ovat hullusti. On lähetetty aineistoa 75 000 merkkiä (kaikkiaan 84³/₄ tuhatta), mutta *u n o h d i n* ranskalaisten + saksalaisten julkilausuman⁴¹³.

Se täyttää kaiken.

Ehdotan: tämä n:o omistetaan *yksinomaan* konferenssille (ja seuraava Venäjälle).

»Zhiznin» julkaistujen liitteiden joukossa on vain Bulletinin 1. n: on käännös. »*Nashe Slovo*» on kokonaan valkoinen.⁴¹⁴

Tervehdys! *Lenin*

Buharinille olen vastannut yksityiskohtaisesti.

NB

|| Hänelle pitää kirjoittaa yksityiskohtaisemmin, useammin.

Jos hyväksytte Grimmille tarkoitetun vastauksen, lähettäkää se *Shklovskille*, jotta tämä kävisi Radekin luona ja kääntäisi sen *hänen kanssaan*. Ellette hyväksy, palauttakaa. Matkustamme Berniin sunnuntaina tai maanantaina.

* Tämä kappale on käsikirjoituksessa pyyhitty yli. *Toim.*

** Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

Lähetän japanilaisten kirjeen. *Palauttakaa*. Mit-
ten menettelemme toimituskunnan kokouksen suhteen?
(»Kommunistin» 3. n:oon pitäisi saada 2 artikkelia konfe-
rensista.)

*Kirjoitettu 1915 syyskuun 26
ja lokakuun 5 päivän välisenä aikana
Lähetetty Sörenbergistä
Hertensteiniin (Sveitsi)*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

448

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä toveri!

Lähetän loput aineistosta. Tässä on artikkelien järjestys.
Lähetäkää oikaisuvedokset ja kaikki muu minulle *uudella*
osoitteella:

Herrn Wl. *Uljanow*

Poste restante Bern.

Lähetäkää Grigorille kaikki oikaisuvedokset.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Artikkelien järjestys n:ossa 45—46:

---

1. Manifesti.

(1^a)

I b i s: Päätöslausel-
ma + myötätuntoi-
suudesta

(1^b)

1. ter Ranskan ja Saksan
valtuuskuntien julkilausu-
ma (deklaraatio) *lato-*

NB: *kaatämä* julkilausuma
»Zhiznistä» otetun oheisen
painetun tekstin mukaan

---

2. Sota ja Venäjän vallankumouksellinen kriisi.

---

3. Ensi askel.*

4. 1 kansainvälinen konferenssi.

---

* »Ensi askel» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 379—385). *Toim.*

5. Vallankumoukselliset marxilaiset.*
6. Selostuksista.
7. Päätöslauselmaluonnos.
8. Manifestin »
9. Meidän venäläiset myös-internationalistit.
10. Plehanov ja hänen toverinsa.

Kirjoitettu 1915, ennen lokakuun

6 päivää

Lähetetty Sörenbergistä (Sveitsi)
Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

449

V. A. KARPINSKILLE

Hyvä V. K.!

Lähetän oikaisuvedokset.

Pyydän hartaasti Olgaa vastaamaan *yksityiskoh-
t a i s e m m i n* eiliseen postikorttiini.

Suuri pyyntö: ottakaa selville (Stepkon tai Mihan y.m.s. kautta) »*K o b a n*» sukunimi (Josef Dzh.....??) olemme unohtaneet). Erittäin tärkeää!

Ettekö ostaisi minulle (pää-äänenkannattajan laskuun) Romain Rollandin kirjasta »*Au dessus de la mêlée*»**?

Vai eikö sitä ole Genèveessä?

Parhaimmat terveiseni! Teidän *Lenin*

Kiitos »*Appeal to Reasonin*» lähettämisestä!⁴¹⁵

Lähetäkää se *u s e a m m i n i*

Kirjoitettu 1915, ennen marraskuun

9 päivää

Lähetetty Bernistä Genèveen

Julkaistu ensi kerran 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* »Vallankumoukselliset marxilaiset kansainvälisessä sosialistikonferenssissa syyskuun 5—8 p:nä 1915» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 21. osa, ss. 386—390).
Toim.

** — »Kärhämää korkeammalla». *Toim.*

G. L. SHKLOVSKILLE

Hyvä G. L.!

Olkaa hyvä ja lähettäkää heti *mahdollisimman huokealla tavalla* 500 kappaletta kirjasta (Absenderin* nimellä varustettuna ja *kirjattuna***) osoitteella:

Mr L. Lore. (for A. Kollontay)
 German Language Federation Socialist Party
 Spruce Street. 15. New-york (N. Y.)
 United States of America.

Laskuistanne päätellen tilauksia on $500 + 500 = 1\ 000$ (I.S.D.*** ilmaiseksi vai 10 pfennigiä kappaleelta?) + 1 500 Jugend = $2\ 500 + 500$ Amerikka = 3 000.

Olisi hyvä järjestää 2. painos, niin kauan kuin latomus on purkamatta, *mutta meillä ei ole rahaa*. Eikö saataisi Jugendia****, antamalla sille nyt 500 kpl 1 500 asemesta, tekemään *omissa nimissä*än kauppoja Bernin kirjapainon kanssa 2. painoksesta? (Mitä se tulee maksamaan? Jos hyvin vähän ja jos voidaan olla varmoja, ettei Jugend puijaa, niin ehkäpä meidän itsemme sopii tehdä velkaa ja julkaista?)

Pyydän *hartaasti* ajattelemaan *kunnolla* asiaa ja järjestämään koko tämän jutun.

Tervehdysl Teidän V. Uljanov

P. S. Olkaa hyvä ja antakaa oheistamani kirje *sille lättiläiselle* (joka otti Teiltä noin 5.—8. IX osoitteeni ja kävi luonani Sörenbergissä 10. tai 11. IX 1915). Erittäin kiireellistä: pyydän hartaasti etsimään hänet mahdollisimman pikaisesti ja luovuttamaan kirjeen hänelle.

Älkää käyttäkö enää *kopeekkaakaan* varoja. *Älkää antako kenellekään*.

Kirjoitettu 1915, ennen marraskuun

9 päivää

Lähetetty Bernistä (paikalliskirje)

Julkaistu ensi kerran 1929
 XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — lähettäjän. Toim.

** — Kysymyksessä on kirjanen »Sosialismi ja sota (VSDTP:n suhtautuminen sotaan)». Toim.

*** I. S. D. — »Internationale Sozialisten Deutschlands» — »Saksan Internationalistiset Sosialistit». Toim.

**** Kysymyksessä on »Jugendverein», Sveitsin sosialistinen nuorisoyhdistys. Toim.

M. M. HARITONVILLE

Hyvä toveril

Olen hyvin iloinen Aaraussa pitämänne puheen vuoksi ja onnittelen Teitä sydämeni pohjasta menestyksenne johdosta. Kaikki kävi mielestäni mainiosti.⁴¹⁶

(Jos saatte täydellisen pikakirjoiteseleksen edustajakokouksesta, lähettäkää se vaikkapa vain lyhyeksi ajaksi.)

Radek kertoi minulle, että *hän* oli kehottanut Teitä olemaan pyytämättä puheenvuoroa ensimmäisenä, koska mukavien esiintymien olisi ollut »tahditonta» (*Radek oli kokonaan väässä*), sopivampi oli muka Plattenin y.m.s.

Osoittauduite olevanne täysin oikeassa!

Nähdäkseni ei kannata nostaa Gezänkiä* Radekin kanssa »härkääpäin» y.m.s. vuoksi. Pikkuseikkojal Mitättömyyksiäl Juoruilua, johon turvautuvat kuten ovat turvautuneet aina OK-laiset, Dymkat etc. ja varsinkin nykyään Rjzanov (Radek kertoi niin ikään, että hän on hurjan kiukkuinen: hupsu, miksi hän pisti nenänsä asiaan, josta on huonosti perillä?).

Älkää välittäkö juoruista, käyttäkää vähemmän aikaa Zürichin siirtokuntalaissuohon ja *enemmän kanssakäymiseen Plattenin kanssa* ja »Internationale Flugblätterin»⁴¹⁷ julkaisu- ja levitystyöhön (kun hukkaatte vähemmän aikaa OK-laisiin + Kump., niin sitä jää enemmän »Internationale Flugblätteriä» varten).

Rahat »Internationale Flugblätteristä» (370 kappaletta?) ja *lasku* (paljonko on jäljellä? paljonko jaettu velaksi? Yhteenvedot etc.) lähettäkää suoraan *m i n u l l e* (Plattenin osoite on annettu vain sivullisia varten).

Mitä tulee »Internationale Flugblätterin» I. n: on kääntämiseen italian kielelle, niin luulen Teidän saavan apua yhteiseltä ystävättäreltämme**. Hän ja Siefeldt ovat jo löytäneet muutamia italialaisosoitteita, hän on löytänyt italialaisen tarkastamaan käännöksen, Te samoin. Minun mielestäni nyt on ennen kaikkea tehtävä italiankielinen käännös ja annettava käännös italialaisen tarkastettavaksi. Sitten on ryhdyttävä (*ilman Balabanovaa*, sillä hän ei nähtävästi rupea auttamaan, saattaa jopa haitata) etsimään Sveitsistä italialaisten

* — riitaa. *Toim.*

** Ei ole saatu selville, kenestä on puhe. *Toim.*

lehteä tai liittoa, jotka suostuvat julkaisemaan omalla kustannuksellaan: se ei ole luullakseni utopiaa, sillä 2 000 kpl:n painos maksaa 80 frs ja voidaan saada tuloakin, kun kapalehinta on 10 cts*.

Jollei kustantajaa löydetä, siinä tapauksessa yritämme julkaista itse, mutta silloin on erikoisen voimaperäisesti järjestettävä levitys: siinä auttaa yhteinen ystävättäremme, jolle kirjoitan.

Pyydän Teitä erikoisesti pitämään yllä ja kehittämään *kaikin tavoin* Teidän ja Plattenin välistä »läheistä tuttavuutta»: hän on nyt *ä ä r i m m ä i s e n t ä r k e ä* mies »Internationale Flugblätterin» julkaisemisen kannalta.

Käykö Platten puolueen hallituksen istunnoissa? Onko hänellä pöytäkirjoja? Onko hän päätösvaltainen vai ei? Suostuuko hän *kehittelemään* päätöstä »*revolutionäre Aktioneista*»**, ettei se jäisi kuolleeksi kirjaimeksi? (siinä tapauksessa on järjestettävä julkaisuja, lentokirjasia, sveitsiläisten sanomalehtien liitteitä, joissa konkretisoidaan käsite »revolutionäre Aktionen» ja kuljetettava kaikkia niitä salaa Saksaan). Suostuuko hän auttamaan meitä »Internationale Flugblätterin» 1. n:on kuljetuksessa Saksaan?

Entä kuinka on »Sozialismus und Krieg»*** kirjaseen myynnin laita? Kirjoittakaa. Heittäkää hyvästit Zürichin siirtokunnalle ja käykää käsiksi der Zimmerwalder Linken asioihin!****

Kaikkea parasta! Terveisiä vaimollenne ja kaikille ystäville.

Teidän *Lenin*

P. S. Kirjoittakaa suoraan osoitteellani:

*Wl. Uljanow. Seidenweg. 4-a.^{III}.
(bei Frau Schneider) Bern.*

*Kirjoitettu 1915 marraskuun
21 päivän jälkeen
Lähetetty Zürichin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — centimes. *Toim.*
** — »*vallankumouksellisista toimista*». *Toim.*
*** — »*Sosialismi ja sota*». *Toim.*
**** — Zimmerwaldin vasemmiston. *Toim.*

452

G. J. ZINOVJEVILLE

Minun mielestäni on käytävä Grimmin luona ja pyydetävä häntä *osoittamaan täsmällisesti* (punakynällä) ne kohdat, jotka hän »haluaisi poistaa»!⁴¹⁸

Polemiikkiako?

Entä Trotski ja »Vie Ouvrière»?⁴¹⁹

Onko viittaus Longuet-Pressemanneen *v ä h e m m ä n* pooleminen kuin viittaus Tshheidzeen? Begründung?* Samoin tekee Trotski ja »Vie Ouvrière».

En ole varma, miksi pitäisi neuvotella Grimmin kanssa. Olisin valmis myöntymään, jos hän rajoittuisi aivan vähäisiin korjauksiin. Mutta se ei ole uskottavaa.

Siinä tapauksessa joko tai: joko yleensä kieltäydytään pänemästä Bulletinin ja julkaistaan lentolehtisenä.

Tai julkaistaan Bulletinissa niin, kuin Grimm haluaa, mutta sen lisäksi julkaistaan *kokonaisuudessaan* lentolehtisenä ja *merkitään*: »Tämä on sensuroimaton julkaisu».

Tärkeintä on joka tapauksessa saada Grimm merkitsemään *ky n ä l l ä*, mitä hän haluaa poistaa. Se on tärkeintä. Koetakaan saada se aikaan *h y v ä s s ä* äänilajissa.

Muuhun vastaan illalla tai huomenna, *e n o l e* vielä *e h t i n y t* lukea kaikkea.

Salut! Lenin

Kirjoitettu 1915, ennen marraskuun

27 päivää

Lähetetty Bernistä (paikalliskirje)

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

453

G. J. BELENKILLE**

Jos siellä on edes jonkinlainen Zimmerwaldin vasemmiston *kannalla* oleva ranskalaisryhmä, tuolta ryhmältä pitää *e h d o t t o m a s t i* saada ja lähettää *heti* vaikkapa lyhykäinen

* — Perustelu? Tolm.

** Kyseinen kirje on lisäksi N. K. Krupskajan kirjeseen. Tolm.

artikkeli (tai julkilausuma) aikakauslehteen. Pitäkää kiirettä!

Edelleen tarvitaan mainitun ryhmän kirjeitä. Herran nimessä!

Lopuksi *täydellinen selostus* Bourderonin ja Merrheimin puheista (1) itse federaatiossa

(2) koko oppositiosta puolueen *edustajakokouksessa* 27. XII.

Kirjottettu 1915

joulukuun 27 päivän jälkeen

Lähetetty Bernistä Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
49. osassa*

Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan
